Єдина Країна
Единая Страна

Крила України

Друкований орган Міністерства оборони України

№ 44 (811)

2 – 6 листопада 2015 року

www.krula.com.ua

e-mail:krula_ukr@i.ua

Передплатний індекс – 22242

На варті неба України!

Харківському університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба – 85 років!

8-9 стор.

“Після виходу з Дебальцева я почав вірити у Бога”

7 стор.

Свято відзначали “на передовій”



4 стор.

Катастрофа у Південному Судані.
Літак Ан-12 не мав підстав для виконання польотів

4 листопада 2015 року, після зльоту з аеропорту Джуба (Південний Судан), зазнав катастрофи транспортний літак Ан-12Б. Літак впав на відстані 800 м від злітно-посадкової смуги аеропорту. Загинули люди.

Згідно з інформацією, наявною в ДП “Антонов”, літак Ан-12Б, бортовий номер EY-406, зав. №01347704, був зареєстрований у Республіці Таджикистан. Цей літак був побудований на Ташкентському авіаційному виробничому об’єднанні 26 лютого 1971 року.

За даними ДП “Антонов”, Ан-12Б (зав. №01347704) не мав підстав для виконання польотів, оскільки своєчасно на ньому не був виконаний комплекс технічного обслуговування, передбачений експлуатаційною документацією, в тому числі роботи зі збільшення ресурсів та строків служби, а також необхідні доробки для виконання подальшої безпечної експлуатації.

Відповідно до міжнародних правил ICAO, авіаційна влада Південного Судану – країни, де сталася катастрофа, або Республіки Таджикистан – країни реєстрації, має офіційно повідомити Державну авіаційну адміністрацію України або Бюро з розслідуванні катастроф та інцидентів цивільних повітряних суден України про факт катастрофи. Авіаційною владою України буде прийняте рішення щодо участі ДП “Антонов” у розслідуванні цієї катастрофи.



Степан Полторак: **“Ми маємо бойовий досвід та готові ним ділитися”**

В ході офіційного візиту до Королівства Таїланд Міністр оборони України генерал армії України Степан Полторак зустрівся із Віце-прем’єр-міністром – міністром оборони Таїланду паном Вонгсувоном.



Під час зустрічі були обговорені питання подальшого військово-технічного та професійного співробітництва між оборонними відомствами двох країн.

– Ми маємо добрі взаємини та будемо продовжувати наше співробітництво, – наголосив під час зустрічі пан Вонгсувон. – Ми намагаємося розвивати нашу власну військово-технічну промисловість і тому зацікавлені в обміні досвідом та розширенні взаємовідносин з Україною.

– Україна ставиться до Таїланду як до гарного стратегічного партнера. Сьогоднішня зустріч свідчить про те, що наразі наші відносини вийшли на новий рівень співпраці у військово-технічній сфері. Вважаю за доцільне запропонувати розширити контакти і в інших галузях співробітництва, – сказав генерал армії України Степан Полторак та запросив пана Вонгсувона відвідати Україну.

Пан Вонгсувон, у свою чергу, запропонував створити робочу групу щодо поглиблення питань співробітництва між оборонними відомствами країн. До робочої групи мають бути залучені спеціалісти з питань військово-промислового комплексу, обміну досвідом з питань навчання офіцерів з урахуванням бойового досвіду, мовної підготовки.

– Було б надзвичайно цікавим організувати процес обміну досвідом офіцерів штабів відомств у питаннях використання техніки в ході бойових дій, – зазначив Міністр оборони України. – Ми маємо такий досвід та готові ним ділитися.

Віце-Прем’єр-міністр – Міністр оборони Таїланду висловив зацікавленість у продовженні конструктивного діалогу щодо обміну досвідом між оборонними відомствами країн.

– Впевнений, що це було б корисно для обох сторін. Ми готові долучитися та цілеспрямовано забезпечити діалог та обмін досвідом. Така співпраця буде яскравим підтвердженням позитивних результатів сьогоднішньої зустрічі, – підкреслив він у своєму завершальному слові.

Крім того, сторони обговорили питання можливості налагодження виробництва сучасної української бронетехніки в Таїланді, зокрема, БТР-3Е1, який сьогодні виготовляє ДК “Укроборонпром”. Високу якість бронетранспортера БТР-3Е1 відмітив особисто Міністр оборони Таїланду Правіт Вонгсуван. Він додав, що спільне виробництво цієї техніки значно поглибить військово-технічне співробітництво двох країн.

Україна відновлює участь у бойових тактичних групах ЄС

Наступного року Збройні Сили України відновлять участь у чергуванні бойових тактичних груп Європейського Союзу. Про це у Брюсселі заявив начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних Сил України генерал армії України Віктор Муженко.

– Уже в цьому році ми продовжили підготовку активів Збройних Сил України до наступного оперативного чергування у бойовій тактичні групі ЄС “Хелброк” в першій половині 2016 року, – повідомив начальник Генштабу ЗС України.

Генерал армії України Віктор Муженко нагадав, що під час оперативного чергування у БТГ ЄС “Хелброк” у першому півріччі минулого року українська сторона була вимушена призупинити участь у ньому роти морської піхоти Військово-Морських Сил Збройних Сил України.

– Це рішення було пов’язане з необхідністю передислокації підрозділів ЗСУ з території АР Крим та частковою втратою їхніх оперативних спроможностей, – пояснив він.

Крім того, наголосив начальник Генштабу, Збройні Сили України нарощують внесок у систему європейської колективної безпеки.

– Минулого тижня у Брюсселі під час зустрічі начальників генеральних штабів було завершено підписання Ноти про приєднання України до бойових тактичних груп ЄС, країн Вишеградської четвірки, чергування якої заплановано також на перше півріччя наступного року, – розповів генерал армії України Віктор Муженко.

Він також повідомив про заплановану участь двох офіцерів ЗС України на посадах у литовському контингенті БТГ ЄС під проводом Великобританії, чергування якої відбудеться у другій половині 2016 року.



Україна матиме потужний ракетний щит

Одне з наших стратегічних завдань – відродження ракетного потенціалу України, здатного забезпечити захист її від агресії. Про це сказав Секретар Ради національної безпеки і оборони Олександр Турчинов у привітанні з нагоди Дня ракетних військ і артилерії.



Він нагадав, що Україна завжди була ракетною державою: “Наші видатні земляки – такі, як Сергій Корольов, Михайло Янгель та інші, заклали фундамент світового ракетобудування”. Саме тому, за словами Олександра Турчинова, відродження нашого ракетного потенціалу, що системно знищувався протягом останніх років, – один із найважливіших пріоритетів, яким опікується РНБО.

– Україна має все для цього: і промислово-технічний потенціал, і наукові розробки, і велику кількість професіоналів високого рівня, – наголосив він.

Секретар РНБО додав, що йдеться як про мирний космос, так і про розвиток військових технологій. “Коли ми говоримо про мирний космос, про міжнародну співпрацю і кооперацію в цьому питанні, то, в першу чергу, це стосується таких напрацювань, як потужні ракетоносії “Зеніт”, найсучасніші технології морських, повітряних та наземних стартових ракетних комплексів тощо”, – сказав він, додавши, що в умовах агресії РФ надзвичайно важливим напрямом є розвиток військових ракетних технологій.

На думку Олександра Турчинова, вітчизняний військово-промисловий комплекс повинен повністю забезпечити потреби ЗС України найсучаснішими ракетами, здатними вражати різні наземні, надводні та повітряні цілі: бронетехніку, літаки, кораблі, фортифікаційні споруди та живу силу ворога, за необхідності завдаючи нищівних ударів на далеких відстанях.

– Тільки потужний і надійний ракетний щит зможе захистити нашу країну від зазіхань агресора, – підсумував Секретар РНБО України.

У Харкові обговорили питання реформування системи військової освіти

Протягом двох днів у Харківському університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба під головуванням командувача Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-лейтенанта Сергія Дроздова проходила науково-практична конференція з питань реформування системи військової освіти.



Основною метою конференції стало вироблення пропозицій щодо напрямів реформування системи військової освіти та покращення підготовки курсантів у ХУПСі та визначення порядку льотної підготовки курсантів 5 курсу на бойових літаках.

Вперше в роботі конференції взяли участь представники всіх ланок від Командування до бригад Повітряних Сил, Командування Сухопутних військ, бригад армійської авіації та протиповітряної оборони, представники Національного університету оборони України, керівний та науково-педагогічний склад Харківського університету Повітряних Сил.

За результатами конференції у ході жвавої дискусії були відпрацьовані шляхи подальшого підвищення якості підготовки курсантів, залучення матеріальної бази та фахівців з військ до навчального процесу, нарощення потенціалу навчально-матеріальної технічної бази університету, впровадження новітніх зразків озброєння та військової техніки.

*Командування та весь особовий склад 299-ї бригади тактичної авіації висловлює щирі слова співчуття родині трагічно загиблого льотчика 1 класу полковника запасу **ІЩЕНКА Сергія Олександровича** у зв’язку з передчасною та невиправною втратою чоловіка та батька.*

Полковник запасу ІЩЕНКО Сергій Олександрович з честю командував 299-ою бригадою тактичної авіації з 29.10.2009 по 01.09.2011. В пам’яті співслужбовців він навік залишиться не тільки як висококпрофесійний льотчик, але й як порядна та гідна людина, справжній патріот своєї країни.

На жаль, загоїти у серці його жінки та трьох неповнолітніх доньок болючу рану втрати словами дуже важко…

В цю гірку мить усі не байдужі до горя родини можуть простягнути їй руку допомоги та підтримки, переказавши кошти на картку ПриватБанку № 5168755514753603 для Іщенко Людмили Богданівни.

Командування 299-ї бригади тактичної авіації.

Іноземцям дозволили служити в лавах Збройних Сил України



Президент України Петро Порошенко підписав Закон "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо проходження військової служби у Збройних Силах України іноземцями та особами без громадянства".

Документом № 716-VIII, який був ухвалений Верховною Радою 6 жовтня, іноземцям та особам без громадянства надається легальна можливість служби за контрактом у Збройних Силах України та інших військових формуваннях.

Таким чином буде підвищено боєздатність ЗС України та інших військових формувань, країна отримає кілька боєздатних, досвідчених та вмотивованих підрозділів рівня батальйону загальною кількістю до тисячі осіб.

За рахунок іноземців, які увійдуть до лав Збройних Сил України та інших військових формувань, також зменшиться потреба призову на військову службу під час мобілізації на особливий період громадян України.

Також Президент розглядатиме питання надання українського громадянства іноземцям, які захищали або захищають територіальну цілісність, суверенітет та незалежність України, невідкладно. Про це Глава держави сказав у відповіді на електронну петицію № 22/000504-еп "Дать гражданство иностранцам, которые защищали и защищают Украину в зоне боевых действий", розміщену на веб-сайті його Офіційного інтернет-представництва.

"Ураховуючи нагальну потребу у вирішенні питання прийняття до громадянства України іноземних громадян, які захищали або захищають територіальну цілісність, у разі надходження до Комісії при Президентові України з питань громадянства документів зазначених осіб вони будуть невідкладно розглянуті мною як Главою держави та буде прийнято рішення відповідно до законодавства", – йдеться у відповіді.

Петро Порошенко зазначив, що Законом "Про громадянство України" передбачається спрощений порядок прийняття до громадянства України осіб, які мають визначні заслуги перед країною, та осіб, прийняття яких до громадянства України становить державний інтерес.

Він також нагадав, що перелік документів, необхідних для подання зазначеною категорією осіб, визначено пунктом 49 Порядку провадження за заявами і поданнями з питань громадянства України та виконання прийнятих рішень, затвердженого Указом Президента від 27 березня 2001 року № 215. "Отже, для вирішення питання про надання громадянства зазначені особи мають особисто звернутися до територіального підрозділу Державної міграційної служби України за місцем проживання та подати документи, передбачені Порядком", – зауважив Президент.

У відповіді на петицію Глава держави також зазначив, що доручив Міністерству внутрішніх справ та Державній міграційній службі без зволікань надавати консультаційну допомогу особам, які захищали та захищають цілісність нашої держави, з питань набуття ними громадянства України, здійснювати детальне роз'яснення відповідних процедур з порушених питань, забезпечувати оперативний розгляд матеріалів, а також в повній мірі реалізовувати надані їм повноваження щодо забезпечення проживання або безстрокового перебування таких осіб на території України на законних підставах, адже "органи державної влади несуть безумовний обов'язок перед патріотами".

Військовослужбовцям поліпшили умови доступу до санаторно-курортного лікування

Якщо розмір середньомісячного сукупного доходу військовослужбовців та членів їх сімей у розрахунку на одну особу за попередні 6 місяців не перевищує трьох прожиткових мінімумів, то вони мають право на санаторно-курортне лікування.

Верховна Рада України прийняла Закон України "Про внесення зміни до статті 11 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" (реєстраційний номер 2972).

За дане рішення проголосували 234 із 335 народних депутатів, зареєстрованих у сесійній залі. Законом передбачено, що за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу військовослужбовців та членів їх сімей у розрахунку на одну особу за попередні 6 місяців не перевищує трьох прожиткових мінімумів, то вони мають право на санаторно-курортне лікування. На сьогодні він становить близько чотирьох тисяч гривень, тобто якщо в сім'ї три людини, то дохід не повинен перевищувати 12 тисяч гривень.

Голова комітету ВР з питань національної безпеки і оборони Сергій Пашинський зазначив, що в рамках закону України "Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання" обмежили соціальні пільги доходами сімей, в тому числі це поширюється на військовослужбовців", зокрема, санаторно-курортне лікування надається військовослужбовцям та членам їх сімей.

Він зазначив, що сьогодні цією пільгою не можуть користуватися сім'ї, які отримують більше 5700 гривень.



Парламент схвалив виплати для волонтерів та добровольців

Верховна Рада України ухвалила Закон "Про внесення змін до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" щодо виплати одноразової грошової допомоги волонтерам, добровольцям, які захищають незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, та членам сімей загиблих".

Законом внесено зміни до Закону "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" та надано право на одержання одноразової грошової допомоги, передбаченої Законом "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей":

1) безпосереднім учасникам антитерористичної операції із числа добровольців та волонтерів, які стали інвалідами внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи в районах антитерористичної операції у період її проведення;

2) членам сімей загиблих (померлих) зазначених вище осіб.

Закон ухвалено з урахуванням поправок.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2556а.

Ан-178 готується до "Dubai Air Show – 2015"



Новий транспортний літак Ан-178 продовжує льотні випробування. На теперішній час в його програмі – польоти тривалістю більше 4 годин.

В період з 8 по 12 листопада відбудеться показ літака на аерокосмічному салоні Dubai Air Show-2015. В ОАЕ літак буде представлено вперше. Фахівці ДП "Антонов" впевнені, що Ан-178 зацікавить експлуатантів Близького Сходу та Африки.

– Можливість працювати в різних погодних та кліматичних умовах, зокрема при високих температурах та вологості; базування на аеродромах з різною якістю покриття злітно-посадкових смуг – переваги літака для експлуатації в регіоні. Ан-178 може ефективно використовуватись у логістичних схемах, де необхідне перевезення пакетованих вантажів, палетів, контейнерів, включаючи великогабаритні морські С1. До того ж, цей новий літак вантажопідйомністю 15-18 т стане сучасною заміною добре знаним в регіоні Ан-12 та С-160, – зазначає перший віце-президент Державного підприємства "Антонов" О.Коцюба.

Під час Dubai Air Show – 2015 запланована низка зустрічей та переговорів, спрямованих на просування вантажного літака Ан-178 та його модифікацій на ринок Близького Сходу та Африки.

"Антонов" модернізує "Везунчика"

ДП "Антонов" розпочав модернізацію транспортного літака Ан-26 "Фенікс", що перебуває на озброєнні Міністерства оборони України. Роботи полягають у заміні бортового радіоелектронного обладнання цього літака, який в народі отримав назву "Везунчик".

Після дев'ятирічного перебування на землі, "на крило" літак було поставлено за народний кошт спільними зусиллями українських волонтерів та спеціалістів ДП "Антонов".

З вересня 2014 року до теперішнього часу "Везунчик" виконує завдання Збройних Сил України з транспортування особового складу, вантажів, поранених бійців. Це значно підвищило ефективність операцій, адже Ан-26 бере на борт до 5,5 т вантажів, 39 людей або 24 хворих на ношах. До того ж, шлях, який автомобільний транспорт долає за шість-сім годин, літак долає усього за одну годину.

"Борт 05 було задіяно в забезпеченні АТО – було перевезено тонни вантажів, від провіанту до озброєння, транспортовані сотні поранених, відбувалась ротація особового складу. Неодноразово на борт приймався і трагічний "вантаж 200". Загалом за рік літак налітав близько 300 годин, здійснивши близько 300 зльотів та посадок. Дякуємо всім, хто долучився до нового народження "Везунчика", – так волонтери коментують трудові звершення оновленого Ан-26 на його персональній сторінці в соціальній мережі Фейсбук.

Не примхливий в експлуатації, здатний вирішувати складні завдання, Ан-26 став улюбленцем волонтерів, які не забувають турбуватися про його технічний стан.

Теперішній етап модернізації Ан-26 триватиме близько двох місяців. "Антонов" виконує ці роботи за власний кошт, адже вдосконалення існуючого парку літаків Міністерства оборони України – одне з пріоритетних завдань підприємства.



Обриси перспектив розвитку Збройних Сил України – динамічне зростання кількісної та якісної складової обороноздатності держави

Саме таким форматом був окреслений робочий візит Міністра оборони України генерала армії України Степана Полторака до Полтавського гарнізону, який відбувся нещодавно.



Головною метою відвідин було ознайомлення Міністра оборони України із загальним станом справ у військових частинах гарнізону, характером та особливостями виконання ними завдань за призначенням, укомплектованістю особовим складом, проблематикою матеріально-технічного та інших видів забезпечення.

– Нинішній час диктує перевірені самим життям підходи до процесів створення посправжньому професійної та боєздатної армії. І, у першу чергу, це мотивація як морально-психологічна, так і матеріальна, – зазначив керівник військового відомства. – Військовослужбовець повинен бути не тільки навченим у професійному відношенні і забезпечений новітніми зразками техніки та озброєння, а й надійно захищений у соціальному плані. І у цьому напрямку керівництвом держави ведеться предметна робота. Зокрема, зарплатня військовослужбовців-контрактників буде збільшена до 7000 гривень, більш предметно та активно буде впроваджена державна програма забезпечення військовослужбовців житлом. А це, у свою чергу, покладає відповідальність на командирів усіх ланок за якісний відбір та підготовку особового складу.

Предметом особливої уваги генерала армії України стала новоутворена окрема бригада армійської авіації під командуванням полковника Сергія Пожидаєва та процес її становлення на новому місці дислокації. Щодо усіх питань життєдіяльності та перспективних планів розвитку змістовно доповів начальник штабу бригади полковник Володимир Галицький. Після цього Міністр оборони України оглянув приміщення розташування особового складу, ознайомився із станом підготовки об'єктів частини та гарнізону загалом до зими, відвідав стоянку техніки та озброєння на летовищі. Ознайомившись зі зразками бойової техніки та станом інфраструктури аеродрому, генерал армії України Полторак дав схвальну оцінку діяльності командування та особового складу частини та висловив побажання воїнам-авіаторам якнайскорішого вирішення завдань з доукомплектування технікою, озброєнням та особовим складом, що дасть змогу значно зміцнити обороноздатність країни.

На завершення робочого візиту керівник військового відомства відвідав музей дальньої авіації під відкритим небом, де ознайомився зі зразками важких бомбардувальників, що у минулому складали основу ударної міці колишнього СРСР та України у перші роки її незалежності. Високою оцінкою роботи колективу музею став іменний годинник, вручений Степаном Полтораком його директору – полковнику у відставці Валерію Верескулу, командиру останнього в Україні полку дальньої авіації, який базувався на Полтавському летовищі.

Володимир Лазарєв.
м.Полтава.
Фото автора.

Благодійний рейд львівських десантників



Не припиняється співпраця між десантниками та місцевим населенням Луганщини.

Військовослужбовці окремої десантно-штурмової бригади Високомобільних десантних військ ЗС України продовжують допомагати мешканцям селища Штормове на Луганщині.

П'ятнадцяти малозабезпеченим сім'ям селища десантники передали шкільні речі, іграшки та дитячий одяг.

Окрім цього, військові завезли машину дров одинокій матері.

– Передали від бригади пані Анастасії дрова на зиму. Жінка сама, без чоловіка, виховує чотирьох діточок віком від 3-х до 5-ти років, – повідомив майор Ігор Бороздюк.

Також триває співпраця десантників і з обласним Будинком дитини №2, що в м. Сєвєродонецьк. Бійці привезли та передали туди іграшки та дитячий одяг.

Така щоденна співпраця військовослужбовців з мешканцями Луганщини ще раз підтверджує не на словах, а на ділі, що армія і народ єдині.

Прес-служба 80-ї одшбр.



Свято відзначали "на передовій"

У минулому номері нашої газети ми розповідали про те, що 1 листопада є Днем народження військової частини зенітних ракетних військ Повітряних Сил ЗС України, що дислокується на Миколаївщині.



Незважаючи на те, що всі підрозділи цієї частини заступили на бойове чергування у визначених районах поза межами постійної дислокації, це не завадило вартовим неба відзначити півстолітній ювілей. Урочистості з нагоди дня формування частини пройшли й в одному із кращих підрозділів зенітних ракетних військ – дивізіоні, яким командує підполковник Олексій Мараховський. Це – один із небагатьох підрозділів, який отримав бойове розпорядження і зі штатною технікою здійснив 700-кілометровий марш, прибув у визначений для виконання завдань район у зоні проведення антитерористичної операції, розгорнув бойову техніку в бойовий порядок і заступив на бойове чергування з охорони повітряного кордону та важливих об'єктів держави. Відтоді ось уже декілька місяців поспіль він успішно продовжує виконувати завдання.



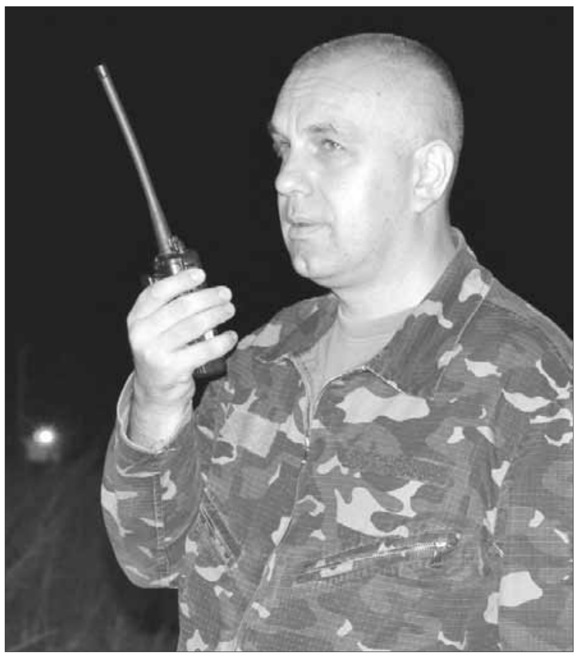
– Основним досягненням підрозділу, безумовно, є підготовлений та відповідальний особовий склад, який завжди показує високий рівень професійної майстерності та здатний самостійно виконувати складні завдання, – говорить заступник командира підрозділу по роботі з особовим складом майор Станіслав Кучма.

Під час проведення урочистих заходів з нагоди ювілею частини особовий склад зенітного ракетного дивізіону приїхав привітати заступник керівника сектору штабу АТО з ППО та авіації, який вручив грамоти за сумлінне виконання військового обов'язку, виявлену особисту мужність і відвагу під час виконання завдань антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей кращим військовослужбовцям підрозділу.

Серед них – майори Андрій Гавриш та Володимир Дамаскін, старший лейтенант Олег Боженаров, прапорщики Олена Запорожець та Олександр Задорожний, старший сержант Володимир Маковей, сержанти Євген Довбня та Сергій Юрченко, старші солдати Наталія Кирилова та Юрій Адамський. Виступаючи перед військовослужбовцями дивізіону, офіцер із позивним "Караван" зазначив, що у цій надскладній обстановці особовий склад частини має бути впевнений у правоті своїх дій щодо оборони України, збереження її суверенітету та недоторканості кордонів.

Олексій Тригуб.
"Крила України".
Фото Юрія Ігната.

Нічні польоти в ДР Конго



Льотний склад 18-го окремого вертолітного загону Місії ООН зі стабілізації у ДР Конго під командуванням льотчика-снайпера полковника Володимира Колотила провів навчально-тренувальні польоти вночі у простих метеорологічних умовах.

З метою відновлення і вдосконалення навичок льотного складу за курсом бойової підготовки льотчики виконували польотні завдання вночі. Екіпажі на вертольотах Мі-8 МТВ та Мі-24 в темну пору доби у гірських умовах відпрацьовували зліт і посадку на майданчик обмежених розмірів та польоти по колу.

– Для більшості льотчиків виконання цих вправ у ДР Конго – звичний елемент курсу бойової підготовки. За час нашої ротації польоти в умовах високогір'я, польоти і посадки на невеликі за площею майданчики стали для нас постійними, і щоденно ми їх виконуємо, – зазначив заступник командира загону з льотної підготовки полковник Ігор Мазепа.

– Однією із головних особливостей проведення нічних польотів в ДР Конго є виконання польотних завдань при обмеженій візуальній видимості і в умовах високогір'я. Адже переважна більшість майданчиків, куди ми виконуємо польоти, мають досить малі розміри і розташовані у гірських районах на висоті від 1500 метрів над рівнем моря, – розповів командир загону льотчик-снайпер полковник Володимир Колотило.

Командир загону зауважив, що проведення таких польотів дає чудову можливість підготувати також молодих льотчиків з досвідом пілотування в темну пору доби у гірських умовах. Адже перед поїздкою на Африканський континент увесь льотний склад вертолітного загону здобув досвід виконання польотів під час проведення АТО на сході країни, а в умовах високогір'я літали не всі.



Участь у забезпеченні нічних польотів брали фахівці та спеціалісти інженерно-авіаційної служби загону, які підготували техніку до польотів і контролювали її справність. Військовослужбовці служб аеродромно-технічного забезпечення, зв'язківці, парашутно-десантної і метеорологічної служби доклали чимало зусиль, щоб льотні зміни пройшли успішно, з дотриманням усіх необхідних вимог та заходів безпеки.

Міжнародний аеропорт "Гома" не призначений для виконання нічних польотів, тому військовослужбовці українського національного контингенту також здійснювали і освітлення посадкового майданчика та злітно-посадкої смуги. Там було встановлено додаткове світлотехнічне обладнання.

Загалом, за дві льотні зміни було виконано 29 польотів, а загальний наліт екіпажів вночі становив понад 6 годин.

У ДР Конго інтенсивність виконання польотних завдань українського національного контингенту на вертольотах Мі-8 МТВ та Мі-24 надзвичайно висока, адже польоти виконуються щоденно.

Слід додати, що з початку цієї ротації 18-го окремого вертолітного загону Місії ООН зі стабілізації у ДР Конго екіпажі здійснили 2898 вильотів із загальним нальотом 2830 годин. За час перебування на африканському континенті українськими вертольотами перевезено 13 772 пасажири і понад 180 тонн вантажів.

Назар Волошин.
Фото автора.

Військовослужбовці національного контингенту успішно пройшли інспекцію штабу Місії ООН

Базовий табір "Бунія" 18-го окремого вертолітного загону Місії ООН зі стабілізації в ДР Конго, що розташований за сотні кілометрів від основної бази національного контингенту "Гома", перевірила інспекція COE (Contingent Owned Equipment) штабу Місії ООН у цій країні.

Основна мета роботи інспекції – оцінити справність та наявність майна, автомобільної техніки, засобів життєдіяльності табору, умови проживання особового складу, забезпечення яких покладено на Україну.

Слід зауважити, що відповідно до вимог Місії подібний контроль проводиться кожні три місяці. Цього разу основний акцент був зроблено на автомобільний та спеціальний транспорт, адже табір "Бунія" є базою проведення регламентних робіт загону.

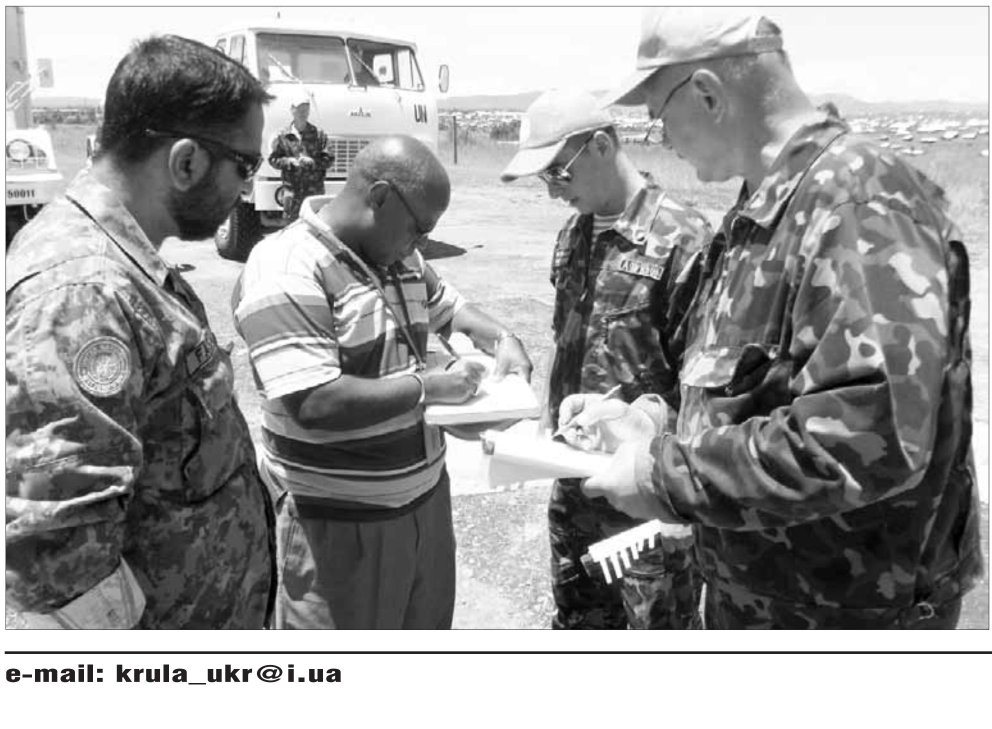
За словами заступника командира 18 окремого вертолітного загону з аеродромно-технічного забезпечення полковника Сергія Водоп'янова, згідно з Меморандумом про взаєморозуміння, підписаним між Урядом України та ООН, перевірці підлягають техніка, майно та устаткування, що належить українському війську, а сьогодні використовується нашими військовими в інтересах Місії ООН.

Після перевірки житлової та технічної зони табору вертолітного загону інспектори з ООН продовжили роботу на аеродромі, де перевіряли на предмет технічної справності автомобільну і спеціальну техніку інженерно-авіаційної служби українських миротворців.

В ході інспекційних заходів базового табіру "Бунія" члени комісії перевірили стан укомплектованості автомобільної техніки, медичного обладнання, засоби зв'язку, а також речове майно та засоби індивідуального захисту миротворців. Велику увагу було приділено перевірці їдальні та облаштуванню місця для приготування їжі, а також контейнерам для зберігання продуктів.

За підсумками роботи інспекції штабу Місії ООН українські війської вже традиційно отримали високі результати.

Назар Волошин.
Фото автора.





Вертолітники у Ліберії тренувалися рятувати потерпілих з водної поверхні

За легендою навчань, корабель із 8 пасажирами на борту зазнав катастрофи в акваторії Атлантичного океану поблизу населеного пункту Буканан.

По тривозі український гелікоптер Мі-8 із рятувальною пошуково-десантною групою на борту вилетів у заданий район. Там військовослужбовці національного контингенту провели пошук умовних потерпілих, після чого рятувальники десантувалися штурмовим способом на воду. Гвинтокрил зробив повторний захід, і тих, хто зазнав лиха, евакуювали за допомогою лебідки. Далі на борт доправили і самих рятувальників.

– Це є один з найбільш складних видів льотної підготовки. Завдання ускладнюється тим, що орієнтири на водній поверхні відсутні. Тому майже все залежить від взаємодії між льотчиками, бортовим технікомта безпосередньо рятувальниками, – розповідає заступник командира 56-го овз підполковник Володимир Прокопенко.

Подібні навчання уже стали у пригоді нашим військовим. За час перебування у Ліберії, українці брали участь у рятувальній операції у річці Фармінгтон, евакуювали одну людину з корабля "Ранер", а також виконували пошук суховантажного корабля на річці Тахома.

До того ж, 56-й овз – єдиний серед контингентів Місії ООН у Ліберії, хто виконує авіаційні завдання з пошуку та евакуації потерпілих. Щодня на чергуванні перебуває гелікоптер Мі-8 та рятувальна група.

– У разі необхідності ми готові за 30 хвилин здійнятися у небо та вилетіти на порятунок. Наші рятувальники повинні вміти діяти у будь-яких умовах, у тому числі і на водній поверхні, – зазначає начальник пошуково-рятувальної і парашутно-десантної служби 56-го овз майор Олег Ликов.

З 2004 року українські вертолітники неодноразово залучалися до порятунку людей. На рахунку наших військових – десятки врятованих життів.

mil.gov.ua

ВИСТАВКА ОЗБРОЄНЬ

Стартувала “Defense & Security-2015”

Державний концерн “Укроборонпром” представляє Україну на Міжнародній оборонній виставці потрійного призначення (Сухопутні війська, ВМС, ВПС) та внутрішньої безпеки “Defense & Security-2015” – одній з найбільших виставок оборонної промисловості в Азійському регіоні, що проводиться під патронатом Міністерства оборони Таїланду та Королівських збройних сил. Цьогоріч свою продукцію експонують понад 400 провідних світових оборонних компаній з 50 країн світу.

Українську делегацію, до складу якої також увійшли перший заступник секретаря РНБО Олег Гладковський та генеральний директор ДК “Укроборонпром” Роман Романов, очолює Міністр оборони України Степан Полторак.

Головне завдання, яке поставив перед собою “Укроборонпром” в рамках цієї виставки, – всебічно розширювати співпрацю насамперед з Королівством Таїланд – країною, у якій вже нині на озброєнні перебуває техніка українського виробництва. Крім того, заплановано велику кількість перемовин з представниками інших країн. На стенді Концерну буде представлено моделі високотехнологічної продукції провідних підприємств оборонно-промислового комплексу України.

Цього року на виставці “Defense & Security-2015” свої розробки представляють такі підприємства:

ДП НВК “Прогрес” – розробка і виробництво складних оптико-електронних приладів і гіроскопічних пристроїв, що використовуються в озброєнні (в комплексах високоточного артилерійського озброєння, головках самонаведення ЗРК, ракет класу “повітря-повітря” і системах захисту літальних апаратів від ураження ракетами з тепловими головками самонаведення).

ДП “ДККБ “Луч” – розробка та виробництво ракетного озброєння;

ДП “Одеський авіаційний завод” – ремонт та модернізація літаків МіГ, а також авіаційних двигунів різних марок та їх агрегатів;

ДП “НТК “Завод точної механіки” – виробництво автоматичного артилерійського озброєння, а також запасних частин і комплектуючих;



ДП “КБ “Артилерійське озброєння” – дослідні, проектно-конструкторські, технологічні роботи, спрямовані на створення сучасних зразків артилерійського та стрілецького озброєння, боєприпасів, а також виробництво зброї та боєприпасів;

ДП “Новатор” – виробництво бортового радіоелектронного, радіолокаційного, радіонавігаційного та іншого обладнання для авіаційної та аерокосмічної галузей;

Офіційний експортер – ДК “Укрспецекспорт”.

“Укроборонпром” – це більше сотні багатопрофільних підприємств різних галузей оборонної промисловості, об’єднаних у Державний концерн. Діють вони у сферах розробки, виготовлення, реалізації, ремонту, модернізації та утилізації озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів, беруть участь у військово-технічній співпраці з іноземними державами.

НОВИНИ ОПК

КБ “Арсенал” проводить розробку новітньої матричної теплової ГСН для модернізації ракети “Грань”

Казенне підприємство спеціального приладобудування “Арсенал” (КП СПБ “Арсенал”, Київ) має намір почати виробництво удосконалених самонавідних боєголовок для ракет класу “повітря-повітря”. Про це йдеться в оприлюдненому на сайті Міністерства економічного розвитку і торгівлі інвестиційному проекті.



Зокрема, в рамках інвестпроекту планується підготовка та освоєння виробництва на підприємстві інфрачервоної головки самонаведення “ІС-90” для авіаційних ракет малої дальності класу “повітря-повітря” з використанням багатоелементного фотоприймача, нових цифрових алгоритмів обробки інформації, нових конструкційних рішень і сучасної елементної бази.

Загальний обсяг фінансування інвестпроекту складає 357297000 грн. Закінчення реалізації проекту – 2016 р.

Казенне підприємство спеціального приладобудування “Арсенал” – українське підприємство, один із найбільших виробників України у сфері приладобудування, зокрема – оптичних приладів та оптико-електронних систем. Воно спеціалізується на виробництві навігаційних систем, систем орієнтування і прицілювання ракетно-космічної техніки; інфрачервоних головок самонаведення для ракет класів “земля-повітря”, “повітря-повітря”; побутових і промислових лічильників газу; банківської техніки; медичної техніки; світлофорів дорожніх світлодіодних; фотоапаратури; оптичних та електронно-оптичних приладів.

	MM-2000 (Імпульс-90)	MR-2000 (АЗ-10)
Дальність захоплення цілі, км	15-20	30
Поле зору, град	5	6
Кутова швидкість автосупроводження цілі, град/сек	60	40
Поле огляду, град	±75	±50
Кути цілевказівки,град	±60	±40
Діаметр, мм	170	230
Застосування	Р-74М (РВВ-МД), «Грань»	Р-27Т, Р-27ЭТ, Р-47Т

ПЕРЕОЗБРОЄННЯ

Повітряні Сили України отримають модернізовані ракети Х-29

Загальна вартість модернізації комплексу оцінюється приблизно у 13 млн гривень на 2015 рік. Роботу здійснюватиме Державне підприємство “Державне київське конструкторське бюро “Луч”.



“Виріб 63” (позначення НАТО “Kedge-A”) оснащений лазерною системою самонаведення 24Н1 – тією ж, що і на ракетах меншого калібру Х-25. Це зумовило характерну “пляшкоподібну” форму ракети – головка самонаведення має в півтора рази менший діаметр, ніж сама ракета. У сукупності з модульністю конструкції ракети це дозволило уніфікувати боєзапас фронтової авіації.

Ціль підсвічується лазером, і яскрава пляма розсіювання лазерного випромінювання, які утворюється, сприймається головкою самонаведення як джерело світла, за яким здійснюється наведення. Оптичний фільтр пропускає лише довжину хвиль, що відповідають довжині хвилі лазера підсвічування, що забезпечує високу стійкість захоплення цілі. Зображення, отримане головкою самонаведення ракети, транслюється на телевізійний екран у кабіні пілота. При цьому утримання променя підсвічування забезпечується автоматичною системою стеження.

Підсвічування цілі може здійснюватися як спеціально розробленими лазерними станціями підсвічування типу “Клен”, “Кайра”, “Прожектор”, так і різними лазерними далекомірами або станціями підсвічування як російського, так і зарубіжного виробництва. У конструкції ГСН були застосовані технічні рішення, що виключають вплив лазерних станцій інших літаків групи.

Залежно від типу приладу лазерного підсвічування цілі, автопілот ракети вибирає режим атаки цілі для забезпечення найкращих характеристик ураження. Перевага віддається траєкторіям, при яких ракета падає на об’єкт ураження майже вертикально, пробиваючи товсті перекриття.

Самонаведення Х-29Л здійснюється за пропорційним методом – тобто в наведенні на ціль з таким упередженням, щоб швидкість маневру ракети (поперечне перевантаження ракети) була пропорційна кутовій швидкості обертання лінії візування, яку вимірює стежачий координатор ГСН.

Дальність пуску ракет визначається можливістю захоплення цілі головкою самонаведення. При цьому важливу роль відіграють як погодні умови та прозорість повітря, так і характеристики лазерної станції підсвічування цілі. Максимальна дальність застосування Х-29Л вказується на рівні 8-10 км, однак описані випадки успішного застосування цих ракет і з більшою дальністю. Промах при стрільбі на максимальну дальність не перевищує 5-7 метрів.

“Виріб 64” (позначення НАТО “Kedge-B”) оснащений телевізійною головкою самонаведення “Тубус-2”. Подібна система самонаведення пасивна і повністю автономна та реалізує принцип “вистрілив-забув” – відразу після пуску ракети літак може залишити зону стрільби. Головка самонаведення складається з відеокамери із системою стеження за ціллю, закріпленою на карданному підвісі, і обчислювального блока, що забезпечує виділення і запам’ятовування цілі, видає керуючі сигнали системі стеження і рулям ракети.

Наведення проводиться за контрастним зображенням, одержуваним телевізійною камерою. При цьому може використовуватися як зображення самого об’єкта, так і контраст світло-тінь, що в сонячну погоду дозволяє ефективно атакувати і замасковані об’єкти.

Роздільна здатність зображення, яке отримує ГСН “Тубус-2”, становить 625 рядків на 550 телевізійних ліній. Кут зору в режимі пошуку цілі – 12х16°. У цьому режимі пілот повинен вказати приблизне розташування цілі, після чого проводиться перехід з широкого поля зору на вузьке, що становить 2,1х2,8°, і остаточне цілевказування. При цьому на дальності близько 5 км роздільна здатність складає 0,39х0,3 м, що дозволяє вести прицільний вогонь навіть по окремих віконцях будівель або амбразурах ДОТів.

Одержуване головкою самонаведення зображення цілі транслюється на екран телевізійного індикатора в кабіні пілота. Пошук цілі може здійснюватись головкою самонаведення автономно, але льотчик повинен підтвердити цілевказівку перед пуском.

Дальність застосування цієї ракети визначається можливістю захоплення цілі головкою самонаведення і сильно залежить від атмосферних умов, висоти польоту, контрастності і розмірів цілі. Максимальна дальність пуску Х-29Т складає 8-13 км.

Введення телевізійної головки самонаведення дозволило дещо поліпшити точність влучання. Кругове ймовірне відхилення при пуску з дистанції 4-5 км для ракет Х-29Т складає близько 2,2 метра (що в півтора рази менше довжини самої ракети). У той же час ракети Х-29Т можуть використовуватися тільки вдень. Погана погода також може істотно обмежити застосування цієї зброї.

“Після виходу з Дебальцева я почав вірити у Бога”

Сапер не має права на помилку. Найменша необачність може коштувати йому життя. Вдвічі важче бути сапером на війні, яку офіційно так і не назвали війною. Адже дії так званих ЛНР і ДНР практично неможливо передбачити.



Сергію Табаченку, начальнику інженерної служби Повітряного командування, яке дислокується в Одесі, мужності не бракує. Чоловік пройшов саме пекло війни, в період з 21 січня по 17 лютого виконував обов’язки начальника інженерної служби сектору “С” в Дебальцеві і дивом повернувся живим. Сергій Борисович розповів про особливості роботи інженера, небезпечний процес розмінування, про те, як на його мінному полі поліг ворожий танк.

– До війни були готовими?

– Як фахівець, так. Я займався розмінуванням авіаційних полігонів, інших територій, брав участь у навчаннях. Тобто, досвід виконання обов’язків в умовах підвищеної небезпеки до АТО у мене був. Тому, коли Батьківщина позвала, у мене не було особливого страху. На схід я поїхав в січні цього року, пробув там два місяці.



– Одразу потрапили в Дебальцево, де в той період точились сильні бої?

– Так трапилось, що як тільки ми приїхали в Дебальцево, там одразу почались сильні обстріли. Можна сказати, що хлопцям, яких ми змінили, пощастило. Їм вдалось спокійно поїхати, і тут почалось… Таке відчуття, що вороги чекали на нашу ротацію. Було лише кілька відносно спокійних днів спочатку. Тоді ми навіть могли вийти в місто, деякі магазини продовжували працювати. А вже через кілька днів обстановка кардинально змінилась, ніхто уже нікуди не мав змоги виходити, обстріли були дуже сильними. З’явились перші втрати з нашої ротації.

– Які завдання там виконували?

– Усе, що стосується інженерного забезпечення. Це, перш за все, створення фортифікаційного обладнання, окопів, бліндажів, укриттів для техніки, особового складу. Також здійснювали інженерну розвідку, встановлювали мінно-вибухові загородження.

– Багато ворожих танків підірвались на ваших мінах?

– Обіцяли за підірваний танк чималу винагороду, я спочатку дуже зрадів, що розбагатію. Адже за доповідями розвідки, неофіційними даними, виявилось, що на моєму мінному полі поліг один ворожий танк. Були очевидці, які розповіли про це. Та ніяких офіційних підтверджень немає, бо на той час сфотографувати цей танк, задокументувати факт не було змоги. На той час територія була вже не під нашим контролем.

– Процес розмінування є вкрай небезпечним…

– Усі знання, отримані раніше, на війні одразу пригадались. Організм людини в такій ситуації мобілізується. Працює й інтуїція, і пересторога перед небезпекою. Міни, розтяжки можуть бути де завгодно. Та варто відмітити, що коли йшли активні бойові дії, великої кількості замінувань не було.

– Певний почерк у противника помітили?

– Одразу видно, де працюють регулярні російські війська, а де так звані ДНР, ЛНР. Регулярні війська діють більш грамотно. Ополчення працює абсолютно хаотично. Вони і самі нерідко підривались на своїх розтяжках. Та саме з ополченням складніше мати справу. Професійні військові діють за нормами, визначеними міжнародним правом. Ополченці ж чіпляють розтяжки чи встановлюють міни куди їм здумається. Я завжди намагаюсь поставити себе на місце ворога, так простіше працювати.

– З місцевим населенням довелось поспілкуватись?

– Поведінка місцевих мене просто вразила. В Дебальцеві на кінець січня більша частина населення покинула місто, залишились в основному ті, кому не було куди їхати, або негативно налаштовані проти нас. Нам траплялись люди, які ставились до нас вкрай вороже, ніби ми – не захисники України, а – загарбники, але їх було менше. Спочатку були спроби поспілкуватись, але закінчувались вони тим, що люди вмовляли нас забратись звідти.

– Вони якось аргументували таку поведінку?

– Вони казали, що саме через те, що ми тут знаходимось, є обстріли і взагалі війна, що їхні прихильники із ДНР та ЛНР вимушені відкривати по нас вогонь. Відповідно влучали ополченці не туди, куди потрібно. Це призвело до того, що Дебальцеве розвалили вщент, будинки горіли і вдень, і вночі, мирне населення гинуло.

– Побут в умовах постійних обстрілів вдалось облаштувати?

– Побут був облаштованим, коли ми прибули. Та скористатись цими зручностями ми практично не встигли. Були викопані копанки, туди загнали військові кунги. В цих кунгах було опалення, кілька днів навіть лазня працювала. Коли почались сильні обстріли, кунги були обстріляні, люди боялись в них знаходитись. Прихисток шукали хто де. Більшість речей перетягнули в бліндажі. Безпечніше було знаходитись під землею.



– Реальний стан речей знали?

– Оскільки я був офіцером штабу, я був присутнім на постановці завдань, на нарадах. Саме тому я обстановку знав, але в обсязі тих завдань, які мені потрібно виконувати.

– Вдавалось підтримувати зв’язок з рідними?

– Старались дзвонити найріднішим людям хоч ненадовго. Мобільний зв’язок був не скрізь, а лише в певних місцях, що були найнебезпечнішими. Та й їх використання працювало не на нашу користь. Для короткого спілкування з рідними в основному використовували військову мережу зв’язку.

– Рішення про вихід стало несподіваним чи ви до нього готувались?

– Ніхто нічого не знав. Усі чекали 15 січня, коли повинно було початись перемир’я. Ми дуже сподівались на заборону ведення вогню. І справді вранці 15 січня обстрілів не було. Але вже через декілька годин був такий обстріл, що ми за увесь час перебування в АТО подібного не бачили. Було зруйновано багато чого, були великі втрати. Велике напруження було 17 лютого при штурмі самого штабу сектору. Несподівано було прийняте рішення про вихід.

– Коли воно було озвучене?

– За дві години до того, як почали висуватись колони. Рішення до останнього замовчувалось. Мабуть, для того, щоб не пройшло розголошення інформації, адже дуже багато прослуховувалось, особливо мобільні телефони.

– Виходили хаотично?

– Зізнаюсь чесно, до виходу з Дебальцева я не вірив у Бога. Зараз вірю. Був страшенний хаос. Темно, холодно, світла ніхто не вмикав… Ми почали виходити вночі, десь опівночі. Перед цим був сильний обстріл. Приміщення, де знаходився штаб сектору, було зруйноване вщент. Залишатись не було ні сенсу, ні можливості. Техніка була зруйнована, побита. Довелось серед ночі витягати автомобілі, оперативно перевіряти їх технічний стан. І рушати в дорогу, з боями, практично не знаючи дороги…

– Колони одразу почали обстрілювати? Чи деякий час ворог спав?

– Близько 11-ї години закінчився обстріл. Після цього ми одразу почали збирати техніку, людей, будувати колони. В цей час була відносна тиша. Як тільки ми трохи від’їхали, почались сильні обстріли. По дорозі ми потрапили в дві засідки. Лише завдяки танку, що заблукав і йшов за нашою машиною, нам вдалось пробитись. Тих танкістів ми цілували, підкидали, не знали, як їм висловити свою вдячність. Деякі бійці отримали поранення. Вже при виході, перед Артемівськом, були організовані пости зустрічі, зустрічали кожну машину, що виходила. Людей з пораненнями одразу знімали з техніки і забирали в госпіталі.

– Під час боїв нерідко адреналін не дає думати про небезпеку. Під час виходу з Дебальцева було страшно?

– Якщо чесно, до того моменту увесь азарт вже пройшов. Була єдина думка – вижити будь-якою ціною. Коли ми рушили, я розумів, що це не просто прогулянка. Та що доведеться таке пережити і побачити, навіть не думав. Після Дебальцева я усвідомив, що життя – це найцінніше, що у нас є. Приїхали в Артемівськ, а там люди ходять, їздять машини. Ця звична для усіх картина нас так здивувала. Склалось враження, що я не місяць був в Дебальцеві, а не менше десяти років.

– Що в першу чергу зробили, опинившись на спокійнішій території?

– Протягом останніх двох тижнів у Дебальцеві не було можливості прийняти душ, замінити білизну. До Артемівська ми прибули брудними, неголеними, в болоті. Зима тоді була зовсім не лютою, снігу майже не було, все то замерзало, то розмерзалось. Командування дало нам два дні, аби привести себе в порядок, сходити в лазню, випрати речі. Хотілось одразу обдзвонити рідних і повідомити, що усі є живими і здоровими.

– Після пережитого пекла у вас була відпустка?

– Ні, ми вийшли в Артемівськ. Там був організований наш штаб, де ми продовжили виконання завдань. До нас приїхав Петро Порошенко, привітав з успішним виходом. Пообіцяв, що відслуживши два місяці, ми всі підемо по домівках. Свого слова він дотримав.

– Ніколи не шкодували, що обрали таку небезпечну професію?

– Зовсім ні. Інженери потрібні як у військовий, так і у мирний час. Вони працюють і вдень, і вночі. Вночі є менше шансів потрапити під прицільний обстріл. Коли підрозділи приходять на новий позиційний район, усі шукають інженера. Чим глибше ти окопаєшся в землю, тим більше шансів на те, що залишишся живим.

Анастасія Олехнович.
“Крила України”.



Харківському університету Повітряних

Основним історичним етапом створення Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба можна вважати 19 серпня 1992 року, коли наша молода держава тільки починала незалежний шлях у світле майбутнє. Саме 19 серпня 1992 року були створені Харківський військовий університет та Харківський інститут льотчиків Військово-Повітряних Сил, що стали у майбутньому широко відомими в країні і у світі якістю підготовки висококваліфікованих офіцерських кадрів, досягненнями своїх випускників та результатами наукових досліджень.



Об'єднання цих провідних вузів в єдиний було обумовлено оптимізацією мережі вищих навчальних закладів і науково-дослідних установ України в рамках подальшого розвитку нашої держави. Ця історична подія відбулася 10 вересня 2003 року, коли була прийнята постанова Кабінету Міністрів України про утворення Харківського університету Повітряних Сил. У стінах університету об'єдналися два потужні колективи військових професіоналів та вчених фахівців. Вони зуміли поєднати історичні традиції, професійні навички, зберегти накопичені знання та вміння і примножити їх. Університет став базовим у Збройних Силах України з підготовки майбутніх військових спеціалістів з високим рівнем національної гідності та патріотизму. На сьогодні Харківський університет Повітряних Сил імені Івана



Кожедуба – це органічне поєднання традицій і новітніх технологій у сфері вищої військової освіти та науки. Значна концентрація науково-педагогічних, навчально-методичних, матеріально-технічних ресурсів дає змогу університету якісно виконувати завдання з підготовки висококваліфікованих офіцерських кадрів, здійснювати наукові дослідження і розробки, а також реалізовувати перспективні плани та програми, вчасно реагуючи на зростаючі вимоги до військових фахівців.

Серед випускників університету – Міністри оборони, головнокомандувачі та заступники головнокомандувачів видів Збройних Сил, командувачі армій та корпусів, командири дивізій. Випускниками університету є легендарний льотчик, тричі Герой Радянського Союзу маршал авіації Іван Микитович Кожедуб, 28 двічі Героїв Радянського Союзу, 579 Героїв Радянського Союзу, 6 Героїв України: перший космонавт незалежної України – генерал-майор Л.Каденюк, заслужений льотчик-випробувач полковник О.Галуненко, генеральний директор ДП Харківський машинобудівний завод "ФЕД" О.Жданов, народний депутат України Надія Савченко, полковник К.Могилко та гвардії майор Д.Майборода, які отримали ці високі звання посмертно за виконання завдань в ході проведення АТО.

У різні роки очолювали керівні посади Міністерства оборони, Генерального штабу та видів Збройних Сил України випускники університету: генерал-полковники М.Лопатін, В.Антонець, І.Руснак, С.Онищенко, Ю.Байдак, генерал-лейтенанти Я.Скалько, І.Романенко.

На сьогодні у Повітряних Силах Збройних Сил України, які очолює випускник генерал-лейтенант С.Дроздов, керівні посади займають найталановитіші випускники університету: генерал-лейтенанти В.Сідаш, В.Шатов, П.Зуєв, генерал-майори А.Артеменко, І.Черепенько, О.Кушнір, І.Теребуха, В.Шамко, Д.Карпенко, О.Струцінський, В.Романюк, полковник А.Кривоножко.

Випускники університету підтримують тісні зв'язки з рідним навчальним закладом. Діляться своїми знаннями, досвідом та вагомими порадами. Це суттєво впливає на своєчасне вдосконалення навчального процесу та забезпечує можливість здобуття курсантами (слухачами, студентами) загальних і професійних компетентностей у соціальній, науково-природничій, гуманітарній, технічній та військовій сферах, необхідних для професійної діяльності та їх інтелектуального, морального, духовного, естетичного і фізичного розвитку.

Сьогодні університет успішно розвивається у складі 9 факультетів, 38 кафедр навчально-тренувальних комплексів факультетів та навчальної авіаційної бригади, Спеціалізованого центру бойової підготовки авіаційних фахівців. Загалом тут навчається понад 5000 юнаків та дівчат. Враховуючи досвід проведення АТО, в університеті продовжують удосконалювати як структуру закладу, так і навчальний процес. Закрема, оптимізовано розміщення факультетів, переміщені базові зразки озброєння та військової техніки, створено навчально-тренувальні комплекси. Завдяки цьому тут досягли збільшення кількості практичних занять з курсантами та покращили їх якість проведення. Довелося змінити й підходи до загальновійськової підготовки курсантів. Відтак, більше уваги в рамках усього періоду навчання курсантів приділяють їх вмінням як бійця, так і командира підрозділу за первинною посадою. З цією метою переобладнано тактичне поле, розгорнуто блокпост, створено танкодром, відновлено роботу полігона, поновлено виконання різноманітних вправ навчальних стрільб з кулемета, гранатомета, занять з польової медицини.



Проведено низку заходів з подальшого вдосконалення підготовки фахівців льотного профілю. Університетом виконано доручення Президента України щодо переведення курсантів льотного профілю на 5-річний термін навчання та проведено заходи з ліцензування підготовки фахівців льотного профілю з освітнім ступенем "магістр". У 2015 році вперше організовано проведення льотної підготовки курсантів на базі військових частин армійської авіації. Забезпечено підготовку курсантів на легкомоторних літаках на молодших курсах, у тому числі з виконання польотів у цивільних аеропортах відповідно до правил міжнародної організації цивільної авіації ICAO.

Уже з першого курсу запроваджено виконання парашутних стрибків для курсантів-льотчиків у рамках первинної військово-професійної підготовки. Відновлено виконання польотів курсантами на літаку Ан-26Ш починається вже з 2-го курсу. На випускних курсах курсанти вивчають теорію та експлуатацію літаків Су-24М та Іл-76МД, освоюють практичні польоти на бойових літаках МіГ-29.

На модернізованому сучасному комплексному тренажері "Віраж РД-Авіа" відпрацьовуються практичні навички з керівництва польотами як осіб групи керівництва польотами та виконання обов'язків офіцера бойового управління. Тренажна підготовка з курсантами та офіцерами, підвищення кваліфікації льотного складу проводиться на комплексних тренажерах вертольота Мі-8МТВ, літака Л-39 та тренажера з підготовки штурманів СШТ-70.

Велике значення в професійній підготовці фахівців має спортивно-масова робота в університеті, яка спрямована на залучення військовослужбовців та членів їх сімей до регулярних занять військово-прикладними і масовими видами спорту, підвищення рівня спортивної майстерності і фізичної підготовленості, виконання вправ військово-спортивного ком-



за фахом "бойове управління польотами авіації", аби ті розуміли сутність психофізіологічних процесів дій льотчика під час виконання ним бойових завдань, а також для підвищення якості та стійкості управління. Льотна практика курсантів спеціалізації "навігація та бойове застосування літальних апаратів" із виконанням навчально-тренувальних польотів

плексу та організацію змістовного дозвілля військовослужбовців.

Збірні команди університету за видами спорту постійно беруть участь у спартакіадах серед вищих військових навчальних закладів, чемпіонатах світу, Європи, України, Харківської області та міста Харкова. Постійно за результатами оглядів на кращу організацію фізичної

Сил імені Івана Кожедуба – 85 років!

підготовки і спортивно-масової роботи у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України університет посідає перші місця.

Велику увагу командування університету приділяє залученню військовослужбовців постійного складу до регулярних занять фізичною підготовкою та спортом. В університеті постійно проводяться спартакіади з восьми видів спорту: волейболу, міні-футболу, військово-спортивних багатоборств, легкоатлетичного кросу, плавання, лижних перегонів, шахів, стрільби. У них беруть участь 12 команд від підрозділів та факультетів університету, до складу яких входять офіцери, прапорщики, військовослужбовці служби за контрактом, викладачі, працівники ЗС України та члени їх сімей.

В сучасних умовах розвитку активних та інтерактивних методів навчання, впровадження інноваційних технологій та обладнання не можна обійти увагою бібліотеку університету. На сьогодні це – інформаційний, науковий, культурно-освітній структурний підрозділ закладу, що забезпечує швидкий та зручний доступ до всіх ресурсів, знаходиться в центрі освітнього та дослідницького процесів університету. У її фондах знаходяться унікальні зібрання технічної, природничо-наукової та гуманітарної літератури. Бібліотека насамперед сприяє досягненню високої якості освітнього процесу шляхом формування та розкриття бібліотечного фонду для читачів. Він складає близько 700 тисяч примірників. Це наукова та навчальна література, періодичні видання, дисертації та автореферати дисертацій, нормативно-технічна документація, а також рідкісні книги. Одним із основних пріоритетів діяльності бібліотеки університету є впровадження новітніх інформаційних технологій. У бібліотеці використовується автоматизована бібліотечно-інформаційна система “УФД/Бібліотека”, яка дозволяє комплексно автоматизувати всі напрямки роботи бібліотеки та має доступ до мережі Internet.

Завдяки креативному і динамічному функціонуванню офіційного сайту університету http://www.hups.mil.gov.ua весь особовий склад навчального закладу та світова спільнота освітян системно знаходяться в інформативному просторі подій університету та має можливість вносити свої адаптивні пропозиції.

Особлива увага в університеті приділяється виховній роботі. Основним її завданням є виховання високопатріотичного, психологічно підготовленого та морально стійкого захисника Вітчизни, який в будь-який час і в будь-яких умовах виконає свій військовий обов’язок. З цієї метою в університеті впроваджено сучасний комплекс заходів із психологічної підготовки курсантів та забезпечення їх стресостійкості, що передбачає обкатку бойовими машинами, обстріл холостими набоями, імітацію обстрілу мінами та РСЗВ, психологічні тренінги із дій в укриттях, застосування методу стресових впливів та інше. Розроблено комплекс заходів щодо вивчення психіки військовослужбовців та психології військових колективів, психологічної підготовки військовослужбовців до бойових дій, надання кризової допомоги пораненим військовослужбовцям та сім’ям загиблих у зоні проведення антитерористичної операції.

Необхідні умови в університеті створені й для відпочинку та культурного розвитку курсантів і слухачів. Клуб має глядацький зал на 700 місць, студії бального та спортивного танців, музей історії університету, громадську галерею “Обереги музичної Харківщини”, художню бібліотеку з книжковим фондом понад 140 тисяч видань. Створені та діють вокальні ансамблі “Форсаж” та “Екіпаж”, ансамбль сучасного танцю “Діти з вулиці”, танцювальний колектив “Авіатор Style”, команда КВН “77/79”, гурток військово-патріотичного виховання, теле– та радіомистецтва, інформаційного забезпечення, художньої творчості, фотомистецтва, літературний та історичний. Їх відвідують курсанти, офіцери, службовці та діти військовослужбовців. На кожному факультеті є колективи художньої самодіяльності, відомі не лише в Україні, а й за її межами. Серед художніх колективів – багаторазовий лауреат національних і міжнародних конкурсів вокальний ансамбль “Екіпаж”. Команда КВН стала володарем малого Кубка Харківської міської відкритої молодіжної Ліги команд КВН та продовжує участь в іграх.

Також регулярно проводяться концерти майстрів мистецтв, дискотеки та вечори відпочинку. Організовуються виставки творів живопису, скульптури і фотографії. Постійно проводяться зустрічі курсантів з видатними діячами науки, культури та мистецтва. Систематично проводяться колективні відвідування театрів і музеїв міста Харкова.





Командування університету тісно взаємодіє з органами державної влади та місцевого самоврядування регіону з питань проведення важливих заходів виховної роботи, відзначення державних та професійних свят, вирішення соціальних проблем військовослужбовців та членів їх сімей.

Університет іде в авангарді впровадження системи курсантського самоврядування у військових навчальних закладах. Курсантські (студентські) збори, курсантські ради, старостат у взаємодії з командуванням університету та факультетів, відділом з виховної роботи університету відіграють значну роль у вирішенні питань вдосконалення навчально-виховного процесу, розв’язанні соціально-побутових проблем, організації змістовного відпочинку та дозвілля.

Офіцери та курсанти університету залучаються до проведення “уроків мужності” у загальноосвітніх навчальних закладах під час відзначення державних та військово-професійних свят, виступають перед учнями шкіл з інформацією про університет і умови вступу до нього. Школам міста надається методична і практична допомога у викладанні навчальної дисципліни “Захист Вітчизни”, оформленні й спорядженні класів допризовної підготовки. В навчальних закладах та культурних установах м. Харкова, на концертних майданчиках міста та області проводяться виступи творчих колективів університету.

Слід відзначити, що принциповий вплив на навчально-виховний процес, наукову та науково-технічну діяльність особового складу університету надали можливість покращити рівень забезпечення проведення антитерористичної операції та підвищення обороноздатності України в умовах порушення її суверенітету та територіальної цілісності. Відповідно до рішення Ради національної безпеки та оборони у 2015 році був здійснений достроковий випуск офіцерів. Всього у 2015 році державну атестацію пройшли 870 курсантів, із них диплом з відзнакою та золоту медаль отримало 7 осіб, диплом з відзнакою – 42 особи. Значно зросло державне замовлення на підготовку кадрових офіцерів та офіцерів резерву.





Велику гордість викликають курсанти і офіцери, які захищали та продовжують захищати територіальну цілісність та суверенітет нашої Батьківщини в зоні проведення антитерористичної операції. Серед першокурсників 10 осіб отримало перед вступом до університету та під час навчання державні нагороди, 4 особи – відзнаку Міністра оборони України, 9 осіб – відзнаку начальника Генерального штабу. Зокрема, восьмеро курсантів нагороджені орденом “За мужність”.

Багато офіцерів університету брали участь у виконанні завдань командування у зоні АТО, проявляючи високий професіоналізм, психологічну витримку, мужність та героїзм. Серед офіцерів та військовослужбовців служби за контрактом державні нагороди отримало 4 особи, відзнаки Міністра оборони – 3 особи, відзнаки начальника Генерального штабу – 16 осіб, командувача Повітряних Сил – 2 особи. Більше 200 осіб постійного та змінного складу університету отримали посвідчення учасників бойових дій. 26 випускників університету загинули за Україну, виконуючи свій службовий обов’язок.

Прикладом сталевої незламної волі та українського характеру є Герой України, народний депутат України, делегат Парламентської асамблеї Ради Європи випускник університету військовий льотчик Надія Савченко, яка в числі перших стала на захист Батьківщини та під час евакуації поранених товаришів із поля бою була викрадена бойовиками і таємно вивезена на територію Російської Федерації, де утримується у в’язниці.

В умовах проведення АТО та декількох черг часткової мобілізації значно зросло додаткове навантаження на університет у плані підготовки військовозобов’язаних, призваних за мобілізацією, та курсової підготовки за дефіцитними спеціальностями. Використовуючи навчально-матеріальну базу університету, що корелюється відповідно до вимог сучасного бою, підготовлено близько 1000 військовозобов’язаних та 500 слухачів курсів підвищення кваліфікації, враховуючи роботу виїзних мобільних груп.

Зазначені заходи отримали високу оцінку керівництва Збройних Сил України, командування Повітряних Сил Збройних Сил України та сприяли формуванню в особового складу патріотизму, почуття гордості за рідний університет, розвитку свідомого ставлення до виконання військового обов’язку.

У Слов’янську з’явилась алея на честь житомирських десантників



Військовослужбовці 95-ї окремої аеромобільної бригади ВДВ ЗС України, які зараз виконують завдання в зоні антитерористичної операції на території Донецької області, разом із місцевим населенням заклали фруктовий сад у центральному парку міста Слов’янськ. 300 саджанців яблунь, груш, слив і аличі висадили таким чином, що вони створюють слово “Мир”. Так “крилаті піхотинці” підтримали ініціативу громадських активістів щодо облаштування парку.



– Центральний парк Слов’янська був справді красивим і охайним ще років тридцять тому, – згадує Євгенія Алфімова, голова Благодійного фонду “Слов’янська мрія”, яка була організатором заходу. – Але останні роки його перестали підтримувати у належному стані. В Україні є парки і сквери, яким вже століття, однак вони виглядають краще за нові. Я часто буваю у дендропарку “Софіївка” в Умані, “Олександрія” в Білій Церкві. Вони – прикраси міста, їх щодня відвідують сотні туристів. Вирішила, що схожий парк треба облаштувати і в нас. Мене підтримала більшість активних громадян, місцева влада дала дозвіл на облаштування, підтягнулись спонсори. Фруктовий сад “Мир” – це лише одна частинка. Літеру “М” ми висадили з яблунь, “И” – з черешень та аличі, “Р” – з груш. Хочемо, щоб слово мир було видно з висоти. Раді, що “крилаті піхотинці”, які стоять на варті миру, нам допомагають. Землю і всі саджанці нам освятили священики.

Кожен “крилатий піхотинець” підписав власне дерево. Тепер у центральному парку Слов’янська є алея 95-ї житомирської окремої аеромобільної бригади.

Найближчим часом у центральному парку Слов’янська висадять Алею молодят. Кожен городянин, який бере шлюб, зможе посадити тут іменне дерево. Так само висадкою дерева чи куща можна відзначити народження дитини. За Алею молодят планують спорудити майданчик для заняття йогою, облаштувати дитячу зону.

Прес-служба 95-ї ОАЕМБр.

“Соняхи. Духовність на час війни”



Військовий капелан Андрій Зелінський презентував свою книгу про події в зоні АТО.

З нагоди презентації видання в академічний залі військового вишу зібрались майбутні офіцери, викладачі та керівництво навчального закладу.

– У цьому виданні не йдеться про перебіг подій в зоні АТО, це надзвичайні історії із життя захисників, а передусім, про вербалізовані емоції, – зазначив отець Андрій. – Ця збірка є скромною даниною пам’яті – надзвичайно щирою і дуже відвертою – усім, хто пройшов крізь моє життя і назавжди залишився на варті вічності на полі збройного протистояння на сході України.

Як зізнався Андрій Зелінський, він не міг не презентувати книгу в Національній академії сухопутних військ, адже саме у цьому навчальному закладі ще десять років тому розпочиналась його кар’єра військового капелана. Переживання та емоції, які викладені у книзі, здебільшого переплетені із постатями українських офіцерів – випускників Академії, які поклали свої життя, захищаючи нашу Батьківщину від загарбників.

Під час презентації отець Андрій Зелінський висловив подяку начальнику Національної академії сухопутних військ генерал-лейтенанту Павлу Ткачуку за підготовку висококваліфікованих офіцерів, мужніх та відданих українських воїнів, подарував йому один із примірників своєї книги. Ще десяток книг передав в бібліотеку навчального закладу.

Наприкінці заходу відбувся прем’єрний перегляд відеофільму “Капелани”.

Довідка. Військовий капелан УГКЦ Андрій Зелінський служить у зоні АТО з червня 2014 року. У військовому капеланстві – близько 10 років. Перші кроки на цьому поприщі робив в Інституті сухопутних військ у Львові (тепер Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного). Освіту – філософську, богословську та політологічну – здобував у Стемфорді у США, Григоріанському університеті в Римі та в Києво-Могилянській академії.

Шлях до перемоги – через позитив

Група ЦВС сектору “М” підготувала підшефним установам святкові концерти за участі запрошених артистів з Маріуполя та Дніпропетровська.

Так, у маріупольський дитячий будинок “Центр опіки” завітав місцевий ляльковий театр з розважальною програмою для дітей. Вихованці закладу мали змогу насолодитися захопливими номерами за участі незмінних героїв Петрушки, Хохотушки і Веселушки. Та найбільшого захвату у малечі викликали мильні бульбашки, що їх артисти вправно пускали по залу.





Насамкінець бійці подарували дітям свої шеврони та розписали прапор України на згадку всім вихованцям закладу. Окрім цього, військовослужбовці групи ЦВС привезли дітям зимове взуття та одяг, канцелярське приладдя, чималий запас продуктів харчування, медикаменти та різноманітну продукцію для найменшеньких вихованців закладу. Таку гуманітарну допомогу вдалося надати за участі Київської міської держадміністрації. В свою чергу, дітки віддали військовим свої малюнки з побажаннями миру та перемоги.

Директор “Центру опіки” Людмила Лазаренко розповіла присутнім про особливості функціонування дитячого будинку та подякувала військовим за надану допомогу і чудову програму для малечі.

– Діти завжди чекають вас у гості, постійно рівняються на вас і прагнуть бути кращими. Такими, як ви, – захисниками. Нехай бог оберігає вас від негараздів, – наголосила Людмила Лазаренко.

А от вже у 61-му військовому мобільному госпіталі, що неподалік Володарського, мав честь виступити фокусник з Дніпропетровська Микола Грушевський. Колектив закладу та пацієнти уважно і з цікавістю спостерігати за спритністю рук чарівника та навіть взяли участь у кількох магічних номерах.

Наприкінці виступу ілюзіоніст відкрив присутнім хитрість його неповторних трюків та подякував за теплий прийом:

– Я вперше виступаю перед військовими, до цього – тільки перед цивільною аудиторією. В житті я звичайнісінький залізничник. А це вже – моє “хобі”, яке приносить гроші. Бажаю вам миру та перемоги над ворогом, – побажав учасник шоу “Україна має талант” Микола Грушевський.

А представник 61-го вмг вручив Михайлу грамоту від всього колективу лікувального закладу та групи ЦВС сектору “М”. Бажаючі мали змогу залишити свої побажання фокуснику на її зворотній стороні. В результаті вдалося підняти настрій пацієнтам та працівникам установи, а також урізноманітнити їхній вільний час.

Ярослава Марченко. “Крила України”. Із зони АТО. Фото автора.



З ювілеєм, командире!



15 листопада 2015 року свій 90-річний ювілей відзначає перший командир Херсонської гвардійської зенітної ракетної ордена Червоного Прапора бригади, ветеран Великої Вітчизняної війни, кавалер двох орденів Червоної Зірки та багатьох інших нагород гвардії генерал-майор Микола Гаргола.

Микола Іванович Гаргола народився в 1925 році на Полтавщині. В сім'ї було семеро дітей: дві пари близнюків, двійнята та ще один старший брат. Коли перші близнюки закінчили школу, батько сказав решті: "Ви повинні закінчити 10 класів, а далі – хто як забажає: хто навчатись, хто працювати". Микола навчався на "відмінно", краще від близнюка Бориса і, коли той був не готовий до уроку, нерідко виходив до дошки замість нього…

Йшов 1940-й, коли він навчався у 7 класі. Якось до рук хлопця потрапила газета, де були об'яви про набір на навчання до інститутів та технікумів. Там він побачив і оголошення Київського річкового технікуму. Микола нікому з батьків та рідних нічого не сказав і написав туди листа. Вже через два тижні прийшов лист із запрошенням на вступні іспити. Коли мати дізналась про це, то запитала у Миколи: "Ти пам'ятаєш, що казав тато?" Коли ж батько прийшов з роботи, то відбулася важка розмова з сином. Але все ж таки Миколу на навчання відпустили. Хлопець був зарахований на гідротехнічне відділення.

Він тільки-но закінчив перший курс, коли почалась війна. Через півтора місяці керівництво технікуму зібрало студентів і пароплавом відправило в Омський річковий технікум. Але вночі біля Кременчука судно попало під бомбовий удар, усім довелося висаджуватись на берег. Тоді завуч відправив тих хлопців, які мешкали відносно недалеко, по домівках.

До 1943 року Микола Іванович знаходився вдома. Потім разом із братом-близнюком Борисом він опинився у Владимирі. У запасному полку їх готували до фронту у складі маршевої роти, навчали мінометної справи. І ось – суворий Карельський фронт. Беручи участь у надзвичайно важкому форсуванні гірської річки, Микола отримав і свою першу нагороду – медаль "За бойові заслуги". Потім до неї додадуться два ордени Червоної Зірки, орден Вітчизняної війни ІІ ступеня, орден "За мужність", а ще – три поранення...

Після капітуляції Фінляндії молодий солдат визволяв Прибалтику, дійшов до Варшави. У грудні 1944 року його у великій групі майбутніх курсантів ешелоном відправили на Урал, у м. Молотов, теперішня Перм. Їхали близько місяця, часто пропускали зустрічні ешелони, та й їхати було далеко.

Ніколи не забуде Микола Іванович день 9 травня 1945 року. Ще до підйому у казарму зайшов начальник училища генерал Воскресенський і неймовірно хвилюючим голосом, з вологими від сліз очима проголосив: "Перемога! Перемога!!!". Що тут почалось… Радість була неймовірна!

А вже через 3,5 місяці училище було розформоване, і Микола разом ще з 60 курсантами був відправлений у Свердловське училище – також навчатись на офіцера-мінометника. Після закінчення навчання у 1948 році потрапив служити до Закавказького військового округу, на кордон з Іраном, у місто Ленкорань. Штаб полку та будинки офіцерів були у якихось 50 метрах від моря!

Спочатку Микола Іванович служив командиром взводу в полковій школі, потім його призначили командиром мінометної батареї, став капітаном. Просуваючись службовими сходами, Микола Іванович відчував: потрібно навчатись далі. Тому подав рапорт на вступ до Інституту військової топографії, де одним із основних предметів була його улюблена з юності геодезія. Попередні екзамени складав у Тбілісі, в штабі округу. Командир полку надав місячну відпустку при частині для підготовки до екзаменів у Москві. Але вже за два тижні у полк надійшла телеграма про те, що інститут розформований, тому офіцери, які склали попередні іспити, можуть обрати інші військові навчальні заклади і знову подати документи на вступ, але – вже без екзаменів. Микола Іванович дуже засмутився і тому вирішив, що нікуди більше вступати не буде.



Якраз у цей час в полку змінився командир, і одного разу, коли молодий офіцер заступав на чергування, той запитав у нього: "Чому, капітане, не вступаєш до вищого навчального закладу? У тебе ж є для цього всі дані!" Ну, молодий офіцер йому і розповів, що вже вступав, склав попередні іспити, спеціалізація була така, яку вивчав ще до війни і яка йому дуже подобалась, але інститут був розформований, а до іншого він не хоче. На це командир полку відповів: "Тиждень тобі часу, щоб подумати. Через тиждень в мене має бути твій рапорт із назвою академії, куди будеш вступати". Так Микола Іванович опинився в академії імені М.В.Фрунзе.



Після випуску майор Гаргола був направлений для подальшого проходження служби до Одеського військового округу, на посаду командира дивізіону зенітно-ракетного полку в молдавському місті Котовськ.

Служба в Військах ППО – окрема значна віха в його житті. Тут – і вивчення абсолютно нової техніки (на озброєнні тоді стояли ЗРК С-75), і перші пуски ракет на полігонах – і завжди з відмінними результатами.

У 1964 році офіцер був переведений в Херсон. А вже чотири роки по тому, коли вищим командуванням було прийнято рішення про формування 208-ї гвардійської зенітно-ракетної бригади, він разом із іншими воїнами-зенітниками за півтора роки збудував на пустому місці 16 військових містечок. В жодному полку чи бригаді не було таких умов: півбригади – на лівому березі Дніпра, півбригади – на правому… Мосту в Херсоні тоді ще не було і, щоб перевірити дивізіон, наприклад, у Голій Пристані, потрібно було їхати через Каховку, майже 300 км в один бік. І разом із цим полк, а потім і бригада стали кращими! Як оцінка діяльності особового складу – орден Бойового Червоного Прапора, отриманий бригадою в 1975 році.

Разом із тим проходило і переозброєння на нову військову техніку. Особовий склад отримав для захисту повітряного простору Батьківщини новітні зенітні ракетні комплекси зенітних з С-125 та, згодом, С-200.

Неодноразово командувач 8-ї окремої армії Військ протиповітряної оборони, тричі Герой Радянського Союзу генерал-полковник Олександр Покришкін відзначав спочатку полк, а потім і бригаду у кращий бік і коли приїжджав із перевіркою, і коли викликав Миколу Івановича на нараду.

Після звільнення з лав Збройних Сил у 1977 році Микола Іванович Гаргола очолив Раду ветеранів частини. Основний склад організації – офіцери, які служили в бригаді з самого її заснування, і зараз вони – як одна дружня родина.

За час проходження військової служби доля невипадково зводила Миколу Івановича з видатними історичними постатями: маршалами Радянського Союзу П.Батицьким, В.Лавріненковим, О.Покришкіним. Окремо у своїх спогадах та розповідях Микола Іванович згадує про зв'язки та добрі спогади, що пов'язують херсонських зенітників із Херсонською обласною та місцевою владою. Добрі спогади про Діну Проценко, Антона Кочубея, колишніх керівників Херсонської області та міста, служать прикладом належного піклування для сучасних державних службовців.

У свої роки ветеран залишається зразком феноменальної пам'яті, грамотним фахівцем зенітних ракетних систем, порядною людиною і справжнім прикладом командира гвардійської бригади.

Окремо про Миколу Івановича хочеться розповісти як про командира-наставника. Під його керівництвом з лав бригади в різні часи вийшли три майбутні командувачі військ ППО держави: генерал-полковники Микола Лопатін, Володимир Ткачов, Олександр Стеценко, генерал-лейтенант Валерій Камінський, який став начальником штабу військ ППО України. Сиві та досвідчені генерали і нині називають Миколу Івановича від щирого серця як батька-командира: "Мій командир!"

У цей ювілейний день від усього великого колективу Херсонської гвардійської зенітної ракетної ордена Червоного Прапора бригади хочеться побажати Миколі Івановичу міцного козацького здоров'я, мира, щастя, родинного затишку та щоб і в подальшому не забував рідних гвардійців!

Володимир Нор. м.Херсон.

Привітання, подарунки та нова виставка з нагоди ювілею

У передостанній день жовтня 10 років від дня свого заснування відзначив колектив філії Національного військово-історичного музею України – музею Повітряних Сил, що знаходиться на території Командування Повітряних Сил Збройних Сил України. Урочистості з нагоди першого ювілею музею, керівником якого є полковник запасу Володимир Дерновий, а науковими співробітниками – здебільшого офіцери запасу та члени сімей військовослужбовців, так чи інакше пов'язані з армією та її Повітряними Силами, пройшли у приміщенні клубу окремої бази забезпечення Командування Повітряних Сил ЗС України.

Привітати ювілярів прийшли представники Командування Повітряних Сил, ветерани ПС, ВПС, Військ ППО та Ракетних військ стратегічного призначення, а також цивільні колеги – представники вінницьких музеїв та експозицій.

Заступник командувача Повітряних Сил по роботі з особовим складом – начальник управління по роботі з особовим складом Командування Повітряних Сил Збройних Сил України полковник Олег Грунтковський привітав колектив музею від імені Командування, вручивши на пам'ять ряд книг до музейної експозиції. Представник логістики Командування полковник Олександр Гуйван презентував музею перший захисний шолом з кисневою маскою, що належав легендарному льотчику-снайперу, повному кавалеру ордена Богдана Хмельницького, генерал-лейтенанту Василю Нікіфорову, який передчасно пішов із життя навесні цього року. Свої подарунки принесли й ветерани-ракетники – від імені Ради ветеранів 43-ї Ракетної армії та особисто її останнього командувача генерал-полковника Володимира Михтюка, колектив музею привітали колишній начальник політвідділу армії полковник у відставці Владислав Філатов та колишній заступник головного інженера цього об'єднання полковник у відставці Євген Козлов.



Також з нагоди ювілею музею була відкрита присвячена Дню визволення України від фашистських загарбників виставка військової техніки часів Другої світової війни в мініатюрі, автором якої став один із офіцерів Командування Повітряних Сил, та це – тема окремої докладної розповіді.

Олексій Тригуб. "Крила України". Фото автора.

США готують підводний човен майбутнього



ВМС США сформували групу для вивчення можливостей перспективних субмарин. Поки що фахівці групи визначитимуть вимоги до зовнішнього вигляду підводного човна, а також окреслюють гіпотетичний спектр його завдань у 2050-х роках. Про це повідомляє портал Військово-морського інституту США (USNI). Проектування нової субмарини, яка замінить у складі флоту АПЧ типу “Вірджинія”, передбачається почати в 2024 р.

Втім головним завданням, на думку учасників групи, є визначення технологій, які мають бути реалізовані у проекті “АПЧ майбутнього”. Перший робочий проект човна має бути затверджений через 20 років, а ближче до середини 40-х човен, відповідно до планів, повинен досягти початкової бойової готовності. Також в рамках попередніх досліджень фахівці групи мають відповісти на питання про те, чи можна буде закрити всі вимоги ВМС єдиною конструкцією, або ж буде необхідність розробки декількох модифікацій субмарини.

Зараз у США триває серійне будівництво субмарин типу “Вірджинія”, що почалося в 1999 році. У серпні 2015 року до складу флоту увійшов 12-й за рахунком човен цього типу і другий, побудований у серії block III. У 2004-13 роках американський флот отримав десять підводних човнів серій block I і block II.

Northrop Grumman створить новий бомбардувальник

Днями міністр оборони США Ештон Картер оголосив, що Northrop Grumman виграла тендер на створення нового важкого стратегічного бомбардувальника (LRSB), що має замінити застарілі B-52 і B-1. Вартість реалізації першого етапу контракту складає 21 млрд доларів. Він містить дослідно-конструкторські роботи та будівництво тестових зразків. В рамках другого етапу контракту розпочнеться закупівля перших серійних літаків, яких загалом планують придбати близько сотні одиниць.



Варто зазначити, що серед вимог до програми LRSB – використання лише “зрілих” технологій, тобто тих, що вже апробовані та не потребують додаткових фінансових витрат на дослідження. Таким чином американці намагаються максимально зменшити вартість бомбардувальника майбутнього. Також серед вимог – максимально спрощений процес модернізації та дооснащення літака протягом усього терміну його використання.

Поки що у пресі не повідомляли бодай якихось технічних характеристик чи то вимог до нової машини. Відомо лише те, що літак буде побудований за схемою “літаюче крило”. Окрім того, існує велика ймовірність того, що частина технологій, застосованих на демонстраторі компанії X-47B, також знайде своє застосування на бомбардувальнику.

Ймовірно, що майбутній бомбардувальник зможе поєднати у собі функції, які нині виконує цілий ряд різних типів військових літаків: буде здатен працювати як повітряний радар, командний центр чи літак-розвідник. Основою для багатофункціональності нового літака стане філософія “модульності”, яку сповідує Пентагон.

F-35 відстрілявся у повітрі

Винищувач F-35A ВПС США вперше провів стрільби вбудованою 25 мм гарматою під час польоту. Про це повідомляє defensenews.com. Випробування були проведені наприкінці жовтня на військовій авіабазі ВПС США Едвардс, що у Каліфорнії.



Варто зазначити, що льотному етапу випробувань передували 13 наземних, які проходили протягом трьох останніх місяців. Повністю випробування будуть завершені в 2016 році виконанням стрільби по повітряних і наземних цілях з оцінкою точності та ефективності. Вже за рік буде оголошено про прийняття гармати на озброєння.

США створить мережу протиракетних РЛС

Корпорація Lockheed Martin отримала контракт вартістю в 784 млн доларів на розробку і будівництво в США радарів системи протиракетної оборони. Про це йдеться в повідомленні, розміщеному на сайті компанії. Нові радіолокаційні станції, призначені для селекції цілей, будуть побудовані в штатах Нью-Джерсі, Аляска, Алабама, Флорида і Нью-Йорк.

Мережу радіолокаційних станцій LRDR мають побудувати протягом дев’яти років. Вона стане частиною наземної компоненти системи ПРО та здатна буде розпізнавати реальні бойові блоки в хмарі помилкових цілей. У системі застосовуватимуться РЛС великої потужності, побудовані з використанням твердотільних нітрид-галієвих (GaN) компонентів, що дозволяє підвищити потужність і надійність станції при збереженні габаритів. Перший такий радар корпорація припускає побудувати в стислі терміни, забезпечивши його готовність до випробувань уже в 2020 році.

США ведуть роботи зі створення системи національної ПРО з 2000 років. Однак частина розробок беруть свої корені ще з проектів, розпочатих у 1980-ті роки в рамках програми “Стратегічної оборонної ініціативи”. У перспективі система ПРО включатиме в себе ракети-перехоплювачі стаціонарного та мобільного наземного базування, кораблі, також оснащені ракетами-перехоплювачами, і мережу засобів раннього виявлення та цілевказівки. В останню включені РЛС наземного і морського базування, безпілотні апарати і літаки-розвідники, а також супутники.

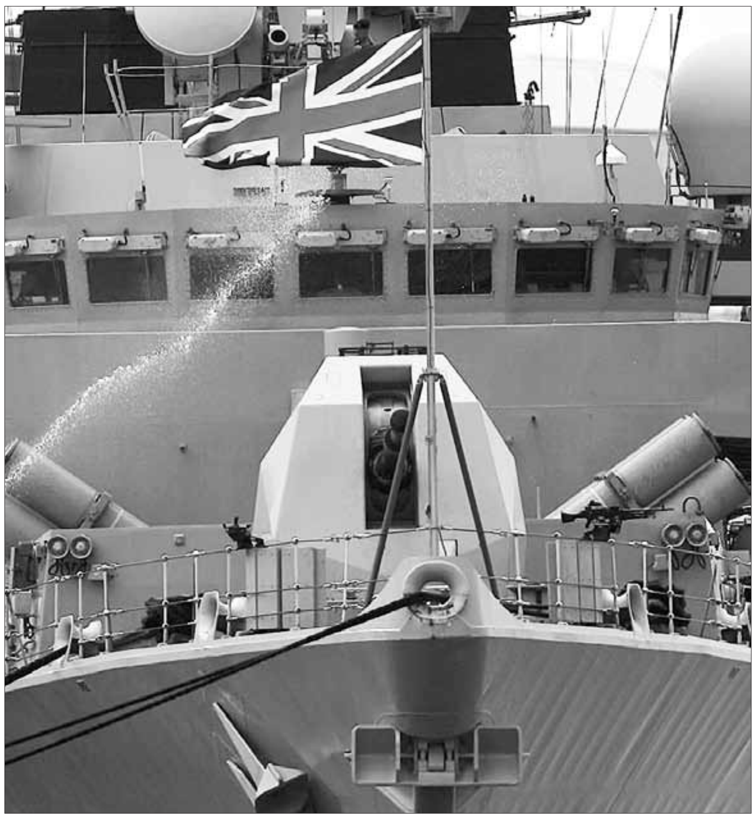
БМП нового покоління

Ізраїльська промисловість завершила складання першої бойової машини піхоти нового покоління. Як повідомляє Defense News, колісна БМП “Ейтан”, здатна працювати в “бойовій мережі”, призначена для заміни застарілих американських БТР M113. Вона діятиме спільно з важкими БТР, танками та іншими видами техніки.

Нова бойова машина побудована за колісною схемою 8х8. Її повна маса обмежена 35 тоннами. До складу її обладнання входять дистанційно керований бойовий модуль, комплекс активного захисту і цифрова система управління, що дозволяє “Ейтану” й іншим типам техніки діяти в єдиному інформаційному просторі, обмінюючись даними і отримуючи цілевказівку із зовнішніх джерел.

Розробка машини ведеться в рамках програми Ground Horizon, яка передбачає модернізацію бойової техніки сухопутних військ Ізраїлю. Зокрема, в рамках цієї програми планується повна заміна застарілих БТР M113 новими машинами, а також розробка танка нового покоління, який стоятиме на озброєнні паралельно із танками “Меркава-4”.





У Бахрейні зведуть базу для ВМС Британії

Глави МЗС Бахрейну і Великобританії минулої суботи заклали перший камінь фундаменту майбутньої британської військово-морської бази в Перській затоці, яка буде побудована в порту Сальман, що у Манамі. Ця база стане першою європейською військовою базою в регіоні Перської затоки з 1971 року.

Завершення будівництва та, власне, відкриття бази заплановано на 2016 рік, коли пройдуть святкування з нагоди 200-річчя встановлення відносин між Великобританією і Бахрейном. Як наголошувалося в рамках церемонії, поява військово-морської бази Великобританії в Бахрейні не спрямоване проти будь-якої держави регіону. Її мета – гарантування безпеки кораблів у Перській затоці та в Ормузькій протоці.

Зараз у Бахрейні базуються чотири британські мінні тральщики, що обслуговуються на розташованій на острові військовій базі П’ятого флоту ВМС США. Від наступного року Британія матиме змогу розмістити додаткові кораблі. Як раніше заявляв глава міністерства оборони Великобританії Майкл Феллон, поява цієї бази дасть можливість спрямовувати додаткові кораблі для забезпечення стабільності в Перській затоці, у тому числі авіаносці наступного покоління.

Сторінку підготував Сергій Клименко.

Леоніда Каденюка обрано Президентом Аерокосмічного товариства України

В Києві, відбулося засідання президії Аерокосмічного товариства України (АКТУ), на якому обрано нового президента товариства – Героя України, першого космонавта України Леоніда Каденюка.



Рішенням президії почесним президентом Аерокосмічного товариства України було обрано льотчика-космонавта Віталія Жолобова, який протягом 13 років обіймав посаду президента АКТУ. Віталія Михайловича Жолобова нагороджено почесним знаком АКТУ "За видатні заслуги".

Приймаючи вітання від колег, Леонід Каденюк зазначив: "Для мене честь бути обраним президентом громадської організації, яка об'єднує професіоналів авіаційної і космічної галузей України. Сьогодні перед нашим суспільством стоять складні завдання, і ми повинні зробити все необхідне, щоб їх вирішити. Україна – космічна держава, і незважаючи на складну економічну ситуацію, фінансування космічної галузі не повинно зменшуватись. Це не лише престиж для країни, це розвиток високих технологій та економіки держави".

Леонід Каденюк додав, що для нього честь замістити на посту президента АКТУ Віталія Жолобова, який свого часу передавав йому свої знання та досвід, будучи командиром загону, в якому тренувався перший космонавт України.

Член президії АКТУ, Герой України Юрій Алексєєв наголосив, що товариству необхідно інтенсифікувати роботу з молодіжними організаціями. "Діти – це наше майбутнє. Ми повинні говорити про досягнення нашої держави в таких високотехнологічних галузях, як космічна та авіаційна, виховувати в наших дітях почуття патріотизму та гордості за Україну", – зазначив Юрій Алексєєв.

Американські супутники на орбіту виведе "Дніпро"

Американські супутники "Iridium" запустять у квітні 2016 року за допомогою конверсійної ракети "Дніпро" (РС-20 "Сатана"), розробки Дніпропетровського КБ "Південне", повністю угруповання буде розгорнуте в 2017 році. Про це повідомили в американській компанії "Iridium".

Раніше передбачалося, що пару супутників мобільної комунікації відправлять на орбіту в грудні 2015 року з пускової бази "Ясний" позиційного району "Домбаровський", що в Оренбурзькій області.

"Ми переглянули первинну дату запуску за програмою з нашим головним постачальником – Thales Alenia Space. Відповідно до цих термінів ми запланували розгортання перших двох апаратів Iridium NEXT на квітень 2016, і ми, як і раніше, очікуємо повне формування угруповання Iridium до кінця 2017 року", – сказали в компанії.

У міжнародній космічній компанії "Космотрас" повідомили, що очікують від замовника запуску офіційного повідомлення.



Cygnus PCM готується до запуску

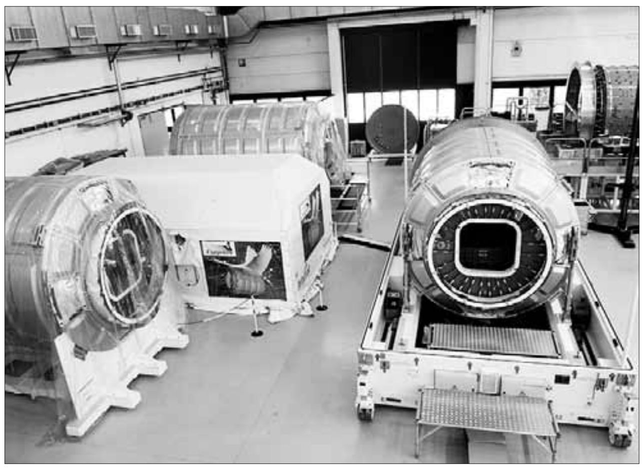
До польоту у грудні готується четвертий вантажний космічний корабель Cygnus компанії Orbital ATK. Йому належить в рамках місії ORB-4 доставити на борт Міжнародної космічної станції близько 4 тонн різного вантажу.

Також на борт МКС буде доставлено попередньо 47 невеликих супутники формату CubeSat: Flock-2e 1-42 (ДЗЗ), CADRE, MinXSS, Nodes 1, Nodes 2, STMSat 1 (тестування нових технологій).

Сам корабель Cygnus PCM в цілому представляє собою розширену версію оригінального корабля з додатковими вантажними відсіками і новими ультрагнучкими сонячними батареями. Все це тепер вантажному американському кораблю дозволяє доставляти на борт МКС рекордну кількість різного вантажу.

На поточний момент в Космічному центрі НАСА ім. Кеннеді у Флориді проходить підготовка до цього запуску. На цьому тижні інженери закінчили підключення вантажного модуля до службового для формування космічного корабля Cygnus.

Сам запуск планується здійснити 3 грудня цього року з космодрому, що на мисі Канаверал, за допомогою ракети-носія Atlas-V (401). За підготовку до запуску і сам запуск будуть відповідати фахівці компанії United Launch Alliance (ULA).



Місія ORB-4 з доставки вантажів до МКС поновлюється для американської компанії Orbital ATK після аварії з третім кораблем, яка трапилася 28 жовтня 2014. Тоді ракета-носій Antares (виробництва Orbital ATK) вибухнула за шість секунд після старту разом з вантажним космічним кораблем Cygnus ORB-3. Аварію спричинила нестабільна робота двигунів AJ-26 першого ступеня ракети-носія.

Нагадаємо, що компанія Orbital ATK підписала з НАСА контракт у грудні 2008 року з виконання 8-ми польотів до МКС та доставки близько 20 тонн різного вантажу. Пізніше був додатковий контракт, згідно з яким до попередніх 8-ми замовлених польотів додалося ще два ORB-9 і ORB-10.

Запуск російської космічної системи відкладений через технічні санкції США

Запуск гідрометеорологічної космічної системи "Арктика" перенесений через заборону США на постачання комплектуючих для російських супутників.

"Терміни по "Арктиці" були нами зсунуті, оскільки довелося переробляти частину апаратури у зв'язку з санкціями. В першу чергу, йдеться про корисне навантаження", – повідомив 2 листопада гендиректор НВО імені Лавочкіна Сергій Лемешевський.

Космічні апарати "Арктика" більш ніж наполовину повинні були складатися з імпортних комплектуючих, як відзначають журналісти.

"Китайську ЕКБ (електронно-компонентну базу) ми поки не використовуємо, тому розраховуємо в основному на російську електронну промисловість", – констатував Лемешевський.

За контрактом з "Роскосмосом" НВО імені Лавочкіна повинно провести дослідно-конструкторські роботи щодо створення високоеліптичної гідрометеорологічної космічної системи "Арктика". Крім того, контракт зобов'язує розробити, збудувати і провести льотні випробування першого з двох гідрометеорологічних супутників "Арктика-М". Система з двох таких супутників призначена для оперативної метеорології, гідрології, агрометеорології, моніторингу клімату та навколишнього середовища в арктичній зоні. Всі роботи повинні бути завершені до 25 листопада 2015.

Світові витрати на космос зростуть до $81 млрд

Згідно з доповіддю Euroconsult "Державна космічна програма: стратегія, перспективи, тести та прогнози", у світі очікується зростання державних витрат на космічну діяльність в середньому на 2,1 відсотка протягом наступних десяти років. До 2024 року ця сума досягне $81 млрд.

– Незважаючи на скорочення бюджету, уряди "космічних" країн повинні підтримувати високі темпи запуску протягом наступного десятиліття. Так, в період 2015-2024 років планується запустити 856 урядових супутників, що приблизно на 32 відсотки більше, порівняно з останнім десятиліттям. Найбільша потреба – у супутниках ДЗЗ, зв'язку та навігаційних космічних апаратах, – говорить Стів Бочінгер, головний операційний директор в Euroconsult і редактор доповіді.
– В інтересах Міністерств оборони країн світу протягом найближчих 10 років планується запустити ще 242 супутники, що показує зростання як мінімум на 11 відсотків у порівнянні з попереднім десятиріччям. Передбачається, що 40 відсотків усіх військових супутників будуть запущені для уряду США.

У доповіді дається оцінка ключових економічних і програмних тенденцій для кожної великої сфери космічного застосування у 2014 році:

– Програми спостереження Землі отримали $10,9 млрд, ставши першою сферою застосування після восьми років безперервного зростання, обумовленого об'єднанням інвестицій 52 країн;

– Пілотована космонавтика – друга у цьому списку із сумою у $10,8 млрд. Інвестиції надходять тільки від семи країн плюс Європейського космічного агентства. Бюджети стабілізувалися в останні роки, оскільки програма МКС перейшла від розробки до етапу експлуатації;

– Розвиток ракет-носіїв отримав $7,4 млрд, що збільшилося на 9 відсотків за останні десять років. Здебільшого увага приділяється розробці пускових засобів нового покоління. Через високі і довгострокові витрати на розробку, витрати на ракети-носії можуть становити від 15% до 50% бюджету деяких космічних агентств;

– Програми супутникового зв'язку склали $5,9 млрд, знизившись на 37% порівняно з 2010 роком. Зменшення, в основному, пов'язано з циклічністю закупівель Міністерства оборони США. Витрати на супутниковий зв'язок в найближчому майбутньому зростуть і об'єднають інвестиції від 51-62 країн до 2024 року для розвитку, в основному, цивільного супутникового зв'язку;

– Космічна наука і дослідження склали $5.9 млрд, але в найближчі роки планується зростання до 8.6 млрд. Це пов'язано з амбітними планами Росії та Азії з освоєння космічного туризму;

– Витрати на супутникову навігацію досягли $4,5 млрд, об'єднавши інвестиції п'яти країн та Європейського Союзу. Як очікується, подібне високе фінансування залишиться і до 2024 року. Передбачається, що для підтримки існуючих та створення нових навігаційних космічних систем в космос буде запущено близько 124 навігаційних супутників протягом найближчих десяти років;

– Програма щодо забезпечення безпеки в космічному просторі отримала $2 млрд, причому, на США припадає дві третини витрат. Безпека залишається в компетенції топ-10 провідних космічних держав. Ситуація в цій сфері кардинально не зміниться в найближчому майбутньому.

Міжнародна космічна діяльність відчуває глибокі мутації з диверсифікацією країн, що інвестують в космос; число країн, що інвестують понад $ 10 млн в космічну діяльність, зросла з 38 у 2005 році до 58 в 2014 році. Міжнародні постачальники суворо конкурують для реалізації цих ділових можливостей. Так, наприклад, Китай має частку замовлень на створення 28% від усіх супутників зв'язку для космічних програм, що розвиваються, а Європа забезпечила себе 54-ма відсотками замовлень на супутники спостереження Землі для нових космічних програм.

Сторінку підготував Віктор Гедз.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

9 – 15 листопада

9 листопада 1944 р. *відбувся перший політ транспортного літака Boeing C-97 Stratofreighter. Літак створювався на базі бомбардувальника B-29.*



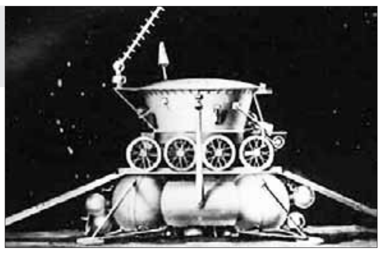
9 листопада 1956 р. *у небо вперше піднявся британський перехоплювач Gloster Javelin F (AW).Mk 7 з двигунами Sapphire ASSa.7.*

9 листопада 1956 р. *екіпаж Р.Т.Андерсона на вертольоті S-56 встановив світовий рекорд висоти польоту з вантажем 6 010 кг – 2100 м, з вантажем 5000 кг – 3722 м.*

9 листопада 1998 р. *АНТК ім. О.К.Антонова вручена Міжнародна Золота Зірка за якість.*

10 листопада 1949 р. *відбувся перший політ пасажирського вертольота – 10-місного Piasecki HRP-2 (створений на базі військово-транспортного HRP-1).*

10 листопада 1970 р. *відбувся запуск АМС "Луна-17", що доставила на поверхню Місяця "Луноход-1".*



10 листопада 1975 р. *завершено випробування дослідно-експериментального літака Су-25 (Т8-1).*

10 листопада 1985 р. *відбувся перший політ БТС-002 – літака-аналога орбітального корабля багаторазового використання "Буран".*

11 листопада 1937 р. *літак Bf 109 з форсованим двигуном DB 601 потужністю 1 230 кВт (1 650 к.с.), пілотований доктором технічних наук Г.Вурстером, підняв світовий рекорд швидкості до 610,55 км/год.*

11 листопада 1946 р. *перший політ здійснив французький експериментальний літак SO6000 "Тритон".*



12 листопада 1808 р. *відбувся публічний підйом у Відні Я.Дегена на своєму гібридному ЛА (орнітоптер, частково врівноважений водневим балоном).*

12 листопада 1912 р. *здійснено перший катапультний зліт з палуби корабля, льотчик Т.Еллісон на гідролітаку "Curtiss A-1", США.*



12 листопада 1930 р. *засновано Харківський університет Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба.*

12 листопада 1947 р. *відбувся перший політ експериментального вертольота Ка-8 двогвинтової співвісної схеми.*

13 листопада 1902 р. *відбувся перший політ дирижабля "Лебодь" напівжорсткої конструкції (Франція).*

13 листопада 1907 р. *у Лісі (Франція) злетів перший пілотований двогвинтовий вертоліт конструкції П.Корню. У наступних випробуваннях Корню здійснив підйом з двома людьми на борту.*

13 листопада 1947 р. *відбувся перший політ літака Armstrong Whitworth A.W.52. Експериментальний літак AW52 був спроектований і побудований з метою дослідження льотних характеристик важких літаків безхвостної схеми та отримання вихідних даних для проектування важкого транспортного літака такого ж типу з шістьма турбореактивними двигунами.*

13 листопада 1956 р. *відбувся перший політ надзвукового бомбардувальника Convair XB-58.*

13 листопада 1968 р. *відбувся перший політ апарата з несучим фюзеляжем HL-10 фірми Нортроп з працюючим двигуном.*

14 листопада 1933 р. *відбувся перший політ дослідного літака Potez 54 (Франція).*

14 листопада 1965 р. *почався обліт Землі через обидва полюси на літаку Боїнг-707, 42325 км.*



15 листопада 1957 р. *відбувся перший політ міжконтинентального турбогвинтового пасажирського літака Ту-114, екіпаж А.П.Якімова.*

15 листопада 1960 р. *створена літаюча лабораторія на базі Ту-104, яка дозволяла імітувати стан невагомості для підготовки перших космонавтів.*

15 листопада 1980 р. *при запуску КА SBS-1 ракетою-носієм Delta вперше використано третій ступінь PAM-D.*

ВІТАЄМО ІМЕНИННИКІВ



9 листопада 1949 р. *народився Генеральний конструктор – генеральний директор ДП "Державне київське конструкторське бюро "Луч" О.П.Коростильов.*



12 листопада 1972 р. *народився директор ДК "Укроборонпром" Р.А.Романов.*



15 листопада 1979 р. *народився заступник Міністра оборони України Ю.В.Гусєв.*

Українська амазонка: століття по тому

Сьогодні у соціальних мережах та на інших Інтернет-сайтах цю відважну жінку порівнюють з Надією Савченко – мовляв, і ззовні вони схожі, і Україну люблять однаково. Мабуть, це насправді так, втім, сподіваємось, що доля нашої льотчиці все ж буде кращою, ніж її попередниці у минулому столітті...



Ольга Підвисоцька – одна з декількох дівчат-українок, які століття тому добровільно вступили до Легіону Українських Січових Стрільців та зі зброєю в руках відстоювали право України на свою державність і соборність.

Вона не прожила й сорока років – надто дорого коштувала патріотці її любов до України… Ольга народилася у 1898 році в Чорткові, на Тернопільщині. Після закінчення гімназії навчалася в учительській семінарії. Активна учасниця товариства "Просвіта", що на той час було одним із небагатьох осередків українства на західноукраїнських землях.

На початку Першої світової війни патріотично налаштована дівчина разом із подругами й друзями-однодумцями вступила до Легіону УСС. Про неї, як наймолодшу, 17-річну, дівчину-стрільця, згадував у своїх звітах військовий кореспондент Франц Мольпар. Спочатку перебувала на фронті, де стала однією з небагатьох дівчат-стрільців, які брали участь в боях з російськими військами. Зокрема – в бою за гору Маківку. Згодом була переведена до Кошу УСС.

Після закінчення Першої світової війни Ольга Підвисоцька вийшла заміж і разом з чоловіком, також колишнім січовим стрільцем, переїхала на проживання на територію Радянської України. У 1937 році Ольга Підвисоцька разом із чоловіком потрапила до НКВС, де невдовзі вони були страчені, як і мільйони українців-патріотів…

НЕЗВИЧАЙНІ ЛІТАКИ

"Адский косильщик" Мясищева

История создания проекта самолета М-25 неразрывно связана с островом Даманским. И чтобы понять, для чего создавался секретнейший бомбардировщик СССР, необходимо вернуться почти на сорок лет назад.



Даманский – советско-китайский пограничный конфликт 1969 года из-за острова на реке Уссури (длиной около 1700 м и шириной 500 м), в районе которого 2 и 15 марта 1969 года произошли бои между советскими и китайскими войсками. Это был во многом первый подобный военный конфликт. Во-первых, это было первое столкновение между армиями двух социалистических стран, к тому же – крупнейших. Во-вторых, впервые на Даманском были испробованы в бою новейшие на то время танк Т-62, а также реактивная система залпового огня БМ-21 "Град", которая успешно применяется обеими сторонами в российско-украинской войне и сегодня, почти полвека спустя.

В боях за Даманский с 2 по 16 марта 1969 года погибли 58 советских воинов, 94 получили тяжелые ранения. За проявленный героизм четверо военнослужащих получили звание Героя Советского Союза: полковник Д. Леонов и старший лейтенант И. Стрельников (посмертно), старший лейтенант В. Бубенин и младший сержант Ю. Бабанский.

Сражение за Даманский стало первым со времен Второй мировой войны серьезным столкновением Вооруженных сил СССР с регулярными частями другой крупной державы. После советско-китайских переговоров в сентябре 1969 года было решено отдать остров Даманский Китайской Народной Республике.

Несмотря на то, что конфликт был урегулирован, военные серьёзно были обеспокоены сложившейся ситуацией. Со всей очевидностью стало ясно, что обычные вооружения в подобных конфликтах не столь эффективны и ироничное понятие, что китайцы "закидают шапками", приобрело совсем не ироничный оттенок.

К разработке новой техники и вооружения были привлечены многочисленные НИИ и ОКБ Министерства обороны и отраслевых министерств СССР. В этой гигантской работе было задействовано и ОКБ В.Мясищева. Несколько лет ушло на теоретические исследования. Большой вклад в развитие науки в данном направлении внес академик В.Струминский, который разработал теорию трёхмерного пограничного слоя, с помощью которой были выявлены основные законы обтекания стреловидных и треугольных крыльев самолёта. Эти исследования сыграли существенную роль в преодолении звукового барьера и достижении сверхзвуковых скоростей полёта.

Работа по предварительному выбору параметров штурмового самолёта специального назначения (в ОКБ – "Тема 25", ударная звуковая волна) начата на ЭМЗ совместно с институтом теоретической и прикладной механики Сибирского отделения АН СССР на основании решения Президиума НТС МАП от 17 июля 1969 года.

Теоретические и экспериментальные исследования показали, что сверхзвуковые самолёты существовавших схем и размеров могли создавать при полёте на сверхзвуковой скорости на высотах 30-50 м ударные волны с перепадом давления P=500÷1000 кг/м2. Что это означает? А то, что после пролёта такого самолёта в результате воздействия ударной звуковой волны у любого живого организма происходил разрыв кровеносных сосудов с мгновенным летальным исходом. Комментарии, как говорится, излишни.

Работы продолжались до 1972 года, были проработаны пять базовых конфигураций самолёта М-25, причём пятый вариант имел длину фюзеляжа около 100 м.

В аэродинамических трубах ЦАГИ (Т-112, Т-113) и ИТПМ (Т-313) были продуты модели, получены первые результаты. Однако в 1972 году тему закрыли, и свыше 35 лет материалы этой работы имели гриф "Совершенно секретно".

Підготував Олексій Тригуб. "Крила України".

У здоровому тілі – здоровий дух!

Сором'язливий хлопець, який служить простим солдатом військової служби за контрактом в бригаді тактичної авіації, що дислокується на Франківщині, зовсім не випадково за останні півроку став не тільки абсолютним чемпіоном Івано-Франківської області з бодибілдингу та фітнесу, але й другим в Україні.



Знайомтесь: Богдан Гладуник – дуже цілеспрямована та вмотивована людина. В свої 25 років, окрім відмінної фізичної підготовки, має два дипломи: бакалавр з фізико-технічних наук та спеціаліст із питань правознавства. До армії у 2011 році Богдан прийшов свідомо, бо зрозумів, що хоче присвятити життя службі Батьківщині. Після закінчення контракту у Збройних Силах хлопець планує продовжити службу у Службі безпеки України, там і набута освіта здасться у нагоді.

– Спортом я займався змалку, – розповідає Богдан. – Піднімав вагу, хотів наростити м'язи. У віці 13-15 років ходив на бокс, де багато чого навчився. У віці 18-20 років грав у футбол за команду селища Милування, де ми виграли першість району. Після цього я пішов до спортзалу, щоб краще розвинути своє тіло. Хоч займався я постійно, але виступ на змаганнях із бодибілдингу залишався лише мрією, адже не вистачало впевненості, що я зможу достойно підготуватися і вийти на сцену. Але в січні 2015 року мені один мій друг сказав, що у квітні будуть змагання в Івано-Франківську, і я подумав: "А чому би не спробувати?". Фізична форма моя була непогана, але я розумів, якого рівня змагання, і почав готуватися більш серйозно. Було непросто. Аби добре підготуватися, я багато читав, витрачав на підготовку і отримання знань весь вільний від служби час. Дуже допомогли поради двоюрідного брата Назара, з яким ми разом тренуємось та який вже мав досвід змагань. Власне, підтримуючи брата на його виступах, я і заразився духом змагань…

Багато друзів та знайомих, які починали займатись разом із братами, не витримували навантажень та кидали цю справу. "Треба розуміти, що фізичне самовдосконалення – то не розвага, а важка щоденна праця, боротьба з самим собою", – каже чемпіон.

Важкі тренування кожен день, жорстка дієта, де все було прораховано до грама: що і коли вживати. В результаті спроб і помилок на перших змаганнях, які відбулися навесні цього року в Закарпатті, Богдан здобув 3 місце Кубка Закарпатської області. Вже через тиждень на змаганнях в Івано-Франківську планку було піднято ще вище.



– Це був Кубок України з бодибілдингу та фітнесу, на якому мені вдалося здобути друге місце. Я був дуже радий результату, оскільки достатньо самокритичний і навіть не думав про такий успішний старт при таких сильних конкурентах, – тішиться хлопець.

Після закінчення весняного сезону Богдан півтора місяці відпочив і почав готуватись до осіннього сезону змагань. Тут на нього також чекали приємні несподіванки: у жовтні у Львові вперше відбувся подібний захід, де воїн-авіатор знову отримав призове третє місце. А вже через тиждень на відкритому чемпіонаті Івано-Франківської області здобув перше місце у своїй категорій і став абсолютним чемпіоном Івано-Франківської області за версією Федерації IFBB.

– Для мене основна підтримка, без якої я б не зміг показати такі результати, це – мої батьки, а також рідний брат Тарас, який завжди був зі мною на змаганнях. Підтримка друзів і рідних, командування частини та колективу автомобільної служби, особливо – майора Олександра Дерев'янка, капітанів Миколи Хаманчука та Олексія Галиша, окремо – прапорщика Аліни Ісакової, які дуже вболівали за мене – надавали мені сили, коли ставало важко, – зізнається Богдан. – Також хочу подякувати голові Івано-Франківської федерації бодибілдингу і фітнесу IFBB, багаторазовому чемпіону Європи і світу з бодибілдингу, фітнесу і пауерліфтингу Федору Хашалову, який багато робить для спортсменів Івано-Франківської області, допомагає нам у вирішенні різних питань, дає добрі поради.

Зараз сезон змагань закінчився, але молодий та амбітний спортсмен не збирається зупинятись на досягнутому – на меті ще більш престижні змагання та вихід на міжнародний рівень. Цей вид спорту досить важкий, особливо – при підготовці до змагань, адже потрібно мати дуже багато знань: сам собі і тренер, і дієтолог, і лікар. Плюс – виснажливі тренування, дієта, якої непросто дотримуватися, але легких шляхів до успіху не буває!

– Є пропозиція братам по зброї, особливо – тим, хто повернувся з передової та має проблеми з настроєм чи сном. Якщо когось надихнув мій приклад, звертайтесь, мої сторінки є в соцмережах, ми з братом залюбки допоможемо почати тренування, поділимось своїми напрацюваннями. Адже не можна забувати, що в здоровому тілі і дух здоровіший, – каже Богдан.

Ірина Баранова.
м.Львів.
Фото атора.

Хаммо і Зантарая – призери Grand Slam

З 30 жовтня по 1 листопада в Абу-Дабі (ОАЕ) пройшов турнір "Великого шолома" з дзюдо. Українці завоювали дві медалі – срібну та бронзову.

Срібним призером став Яків Хаммо у ваговій категорії понад 100 кг. У фіналі українець поступився Сун Мін Кіму з Південної Кореї. Володарем бронзової медалі став Георгій Зантарая (до 66 кг), перемігши у втішному раунді росіянина Камаля Хан-Магомедова. На сьомому місці фінішували Сергій Дребот (до 73 кг), Вікторія Туркс (до 78 кг) і Світлана Яремка (понад 78 кг).

У загальнокомандному заліку збірна України – на 12-му місці. Перша – збірна Південної Кореї, другі – росіяни, треті – французи.



Українські шаблістки завойовують командне золото

Команда українських шаблісток у складі Ольги Харлан, Олени Вороніної, Олени Кравацької й Галини Пундик піднялася на найвищу сходинку п'єдесталу пошани командного етапу Кубка світу, який відбувся 1 листопада у французькому місті Орлеан.

Дівчата обіграли представниць Казахстану (45:29), Китаю (45:40), Італії (45:39) і у фіналі здобули перемогу над збірною Росії (45:39), узявши, таким чином, реванш за поразку в "золотому матчі" на етапі Кубка світу в Каракасі, який відбувся три тижні тому.



Цією перемогою українські спортсменки ще на крок наблизилися до отримання командної ліцензії на Олімпійські ігри в Ріо-де-Жанейро-2016. Попереду в шабельної збірної – ще 2 етапи: в Афінах (31 січня) і у Генті (21 лютого).

Варто також згадати, що напередодні, у тому ж таки Орлеані, Ольга Харлан завоювала першу медаль у сезоні – "срібло" в індивідуальній першості. Упевнено пройшовши п'ятьох суперниць, включаючи свою подругу по команді Олену Кравацьку в 1/16 фіналу, Ольга в золотому двобої поступилася росіянці Яні Єгорян з рахунком 8:15. Тут не можна не відзначити, що для Егорян у цей день, як кажуть, зійшлися всі зірки, адже до бою з Олею Яна зуміла обіграти ще й титуловану й досвідчену росіянку Софію Вєлікую, яка зараз очолює світовий рейтинг.

Олег Верняєв – срібний призер ЧС у вправі на брусах

В Глазго (Великобританія) в останній день чемпіонату світу зі спортивної гімнастики українець Олег Верняєв завоював срібну медаль у вправі на брусах з результатом 16,060 бала і гарантував собі ліцензію на Олімпійські ігри в Ріо-де-Жанейро-2016.

В опорному стрибку Верняєв посів четверте місце (15,283), Ігор Радивілов – п'яте (15,083). Чемпіоном світу в цій вправі став Се Гван Рі з Північної Кореї (15,450). У призову трійку увійшли румун Маріанн Драгулеску (15,400) і американець Донелл Уіттенбург (15,350). Таким чином, з однією срібною медаллю Олега Верняєва збірна України посіла в загальнокомандному заліку 10-е місце. Перемогли американці (5-2-3), другими стали японці (4-0-1), третіми – росіяни (3-1-0), четвертими – китайці (2-2-4), п'ятими – британці (1-3-1), шостими – північні корейці (1-1-0). За загальною кількістю нагород першими – американці (10), другі – китайці (8), треті – британці та японці (по 5).

Всього на змаганнях було розіграно п'ять комплектів медалей в окремих вправах. Чоловіки змагалися на брусах, перекладині і в опорному стрибку, а жінки – на колоді і у вільних вправах.

Сторінку підготував Владислав Дем'яненко.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
Віддруковано у ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А, тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів. Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця, вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса: krula_ukr@i.ua

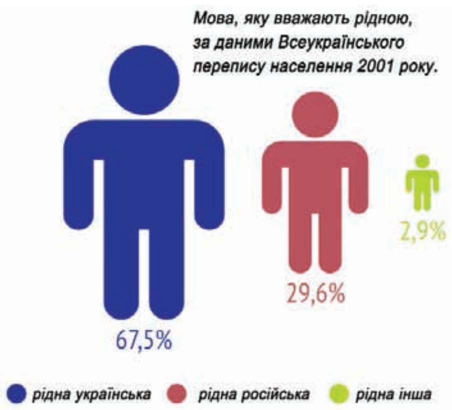
Головний редактор **М. ПОПЛАВСЬКИЙ**
Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олехнович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Тир. 6652 Зам. № 152243.
Перший редактор Сергій Свенцицький

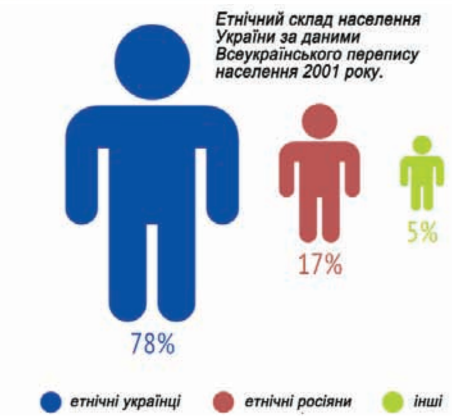
Мова як атрибут державності

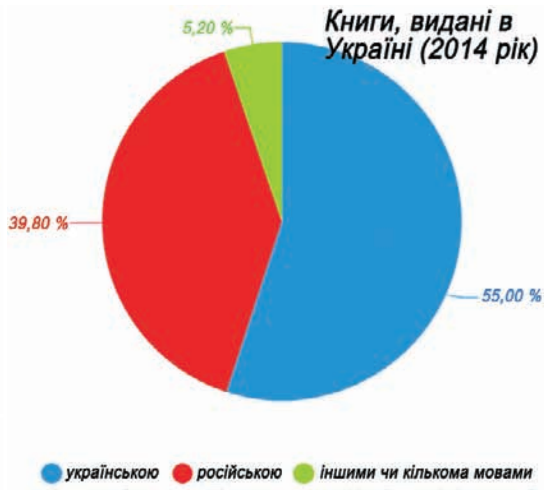
9 листопада 1997 року чинний тоді президент України Леонід Кучма своїм указом встановив День української писемності та мови. Це свято закріпили на державному рівні, зважаючи на важливу роль української мови у консолідації суспільства нашої держави. Понад двадцять років незалежності, майже двадцять – існування свята мови... Як сьогодні почуває себе державна мова у власній державі, чи змінилось суттєво її становище останніми роками та чи виконує вона свою консолідуючу роль у суспільстві? Ці питання хвилюють усіх небайдужих українців.

Єдиним джерелом статистичної інформації про етнічний склад та рідну мову населення України є дані Всеукраїнського перепису населення 2001 року. За цими даними, ми бачимо, що переважну частку жителів України складають українці за національністю (етнічним походженням). Більше половини громадян назвали рідною мовою українську, хоча їх кількість і є меншою ніж частка етнічних українців. При цьому 29,6% населення України назвали своєю рідною мовою російську, 2,9% – іншу мову.

Звичайно, що з часу перепису минуло 14 років, і за ці роки неминуче відбулися зміни в мовному складі населення. Варто зауважити, що надзвичайно важливим для розуміння мовної ситуації в Україні є той факт, коли далеко не всі люди, для яких українська мова є рідною, постійно нею спілкуються. Соціологічні дослідження свідчать, що в багатьох регіонах України частка людей, які постійно розмовляють українською, нижча за частку людей, для яких українська мова є рідною. І це стосується не лише людей старшого віку, але й людей середнього віку і молоді.



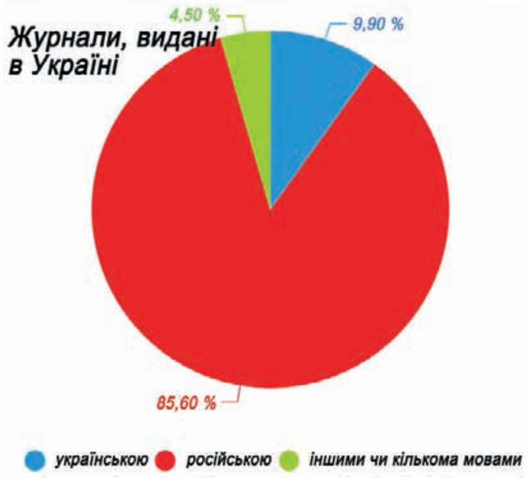












Найсвіжішими з грунтовних всеукраїнських опитувань, під час яких досліджували мову спілкування в Україні, є дослідження, проведене в березні 2015 року соціологічною групою "Рейтинг" на замовлення Міжнародного республіканського інституту проведене в усіх обласних центрах, окрім окупованих центрів Донбасу та Криму.

Спираючись на дані цього дослідження, можна прослідкувати залежність вибору щоденної мови спілкування від регіону проживання. Так, українською мовою вдома спілкуються від 97% в Луцьку і Рівному (захід), 79% і 70% у Житомирі та Вінниці (центр) до 3% та 6% у Запоріжжі, Миколаєві та Одесі (південь). У той же час російською у побуті користуються від 84 % та 78% мешканців у Харкові та Одесі до 41% і 27% у Чернігові, Сумах й Кіровограді та 2% у Львові та Рівному. Водночас у містах Центральної України високий відсоток людей, які спілкуються вдома як українською, так і російською – в Сумах 51%, у Кіровограді – 49%, у Києві – 40%.

Найбільш песимістична картина серед міст центру країни – в Чернігові з його 41 відсотком спілкування вдома лише російською. Дуже значна ця частка і в Києві – 32% винятково російськомовних респондентів. Оскільки Київ є найбільшим містом за абсолютною кількістю мешканців, столицею України і її головним політичним , діловим та культурним центром, такий значний ступінь русифікації справляє негативний вплив на решту країни. Разом з тим, слід відзначити, що частка суто україномовних удома киян упродовж років незалежності зростає і нинішні 27% є вже значним показником і непоганою базою для подальшого формування українського мовного середовища Києва.

Набагато гірша ситуація в містах Сходу та Півдня. Частка україномовних та двомовних разом у цих містах коливається від 40% у Дніпропетровську до 16% у Харкові. Хоча більшість населення в усіх цих містах становлять етнічні українці, понад половину їх мешканців спілкуються вдома лише російською мовою. Рекордна глибина русифікації – у Харкові, де цей показник сягає 84%.

Чому ж так склалося, що при переважній більшості етнічних українців та значній кількості тих, хто вважає українську рідною, така велика кількість тих, хто спілкується російською? І чи винна в цьому лише історична традиція, спрямована на цілеспрямоване знищення всього українського, що склалася впродовж століть панування на наших теренах російської імперії у різних її іпостасях? І що робить держава, аби переломити ситуацію, що склалась? До речі, за деякими даними, частка молоді, що повсякчас користується українською мовою останніми роками знизилась на 2 відсотки і є меншою в порівнянні з людьми, старшими за 55 років. Ці цифри дають підстави стверджувати, що не лише історична інерція, за якою рухається суспільство у мовному розвиткові, впливає на нинішню ситуацію. Якщо знову ж таки звернутись до даних, оприлюднених цього року громадським рухом "Простір свободи" (див. інфографіку), то можна зробити невтішні висновки. Українська мова, попри визнання її державною та відсутність агресивної політики щодо її вживання з боку держави, протягом років незалежності не здобула домінуючих позицій у суспільстві. Відмітимо переважну присутність української мови в освіті і частково в сфері державного управління. Щодо інших сфер використання, то вживання днржавної мови є вкрай низьким або тяжіє до нуля, як-то в бізнесі, Інтернеті, сфері послуг, шоу-бізнесі, кіно– та відеопрокаті, виробництві телесеріалів.

Ще одним небезпечним моментом, виявленим під час опитування Київським міжнародним інститутом соціології в лютому 2015 року, який виділив експерт громадянського руху "Відсіч" Сергій Оснач, є наявність прямого зв'язку між мовою респондентів і їх вразливістю до російської пропаганди. Щоб кількісно оцінити цю вразливість, вчені інституту запровадили індекс результативності російської пропаганди (РРП), який має відповідати рівню згоди респондента з основними її тезами, а саме: майдан організували американці разом із націоналістами – в результаті майдану до влади прийшли націоналісти, які загрожують російськомовному населенню України – Крим і схід України були в небезпеці – Крим вдалося захистити, включивши його до складу Росії, а схід повстав і хоче незалежності та гарантій безпеки – націоналісти, що незаконно прийшли до влади, почали війну зі своїм народом. Опитування проводилося на всій території України включно з окупованими територіями Донбасу, але за винятком Криму. Якщо підсумувати результати дослідження, можна зробити висновок, що рівень довіри україномовних громадян до російської пропаганди нижчий за середній, а російськомовних – вищий середнього. Загалом вразливість російськомовних до впливу російської пропаганди у 2,5 рази вища за україномовних. Окрім того, серед україномовних респондентів рівень підтримки незалежності України – досить високий, він складає 90%. Разом з тим, російськомовні громадяни підтримують незалежність менш ніж на 50%. Отже, між мовою, якою розмовляють українці, та національною безпекою і самим сприйняттям державності України, є пряма залежність. Показовою в цьому сенсі є і карта окупованих Росією територій України – за невеликими винятками вони повністю збігаються з межами територій, де до російського вторгнення була найвища частка російськомовного населення.

Відтак, можна зробити невтішний висновок, що в Україні все ж таки існує дискримінація за мовною ознакою, і саме дискримінація україномовних громадян. Адже мовні права етнічних росіян, тих, хто вважає рідну мову російською та в цілому російськомовних громадян України в цілому забезпечені значно краще, ніж мовні права етнічних українців, тих, хто вважає українську мову рідною, та україномовних. Це означає, що в незалежній Україні діють потужні чинники, які впливають на мовну поведінку людей і не дають їм можливості вільно спілкуватися мовою, яку вони вважають рідною.

Однозначної відповіді, як вийти з цієї ситуації, сьогодні не існує. У світі впроваджено багато різних моделей співіснування мов в одній державі. Якщо звернутись до найближчих країн, то можна виділити Білорусь, де державними є білоруська та російська. Коротко охарактеризувати становище білоруської мови сьогодні можна словами відомого фахівця зі славістики професора Фрейбурзького університету Юліане Бестерс-Дильгер, який, застерігаючи Україну щодо двомовності, пише: "Через неправильне розуміння ситуації з рівноправ'ям мов і щоб "не утискати права російської мови", білоруси вирішили надати їй нарівні з білоруською статус державної. Це й стало цвяхом у труну білоруської мови..." Радикально протилежним шляхом пішли країни Прибалтики заради збереження національної самоідентифікації. У цих державах було введено жорсткий контроль за вживанням мови титульної нації практично в усіх сферах (освіта, державні установи, ЗМІ), коли, зокрема, працівників дозволялося звільнювати за недостатній рівень володіння державною мовою, накладати штрафи за невживання державної мови на печатках, бланках, вивісках, в опису товарів; при виконанні службових обов'язків, у діловодстві (внутрішньодержавному); за подання документів недержавною мовою тощо. Для України така модель є не прийнятною те, адже носії української та російської мов по країні в цілому поєднуються в більш-менш рівних частках. З огляду на це насильницька українізація призведе до негативних наслідків.

Можливо, необхідно так звану "повзучу русифікацію" замінювати на "повзучу українізацію". І для цього потрібно поєднувати зусилля держави та свідомих громадян. Держава задля захисту власного майбутнього і безпеки громадян має вжити заходів для реального утвердження української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території країни, як це передбачено Конституцією. Зокрема, запровадити квоти для української мови на ТБ та радіо, обов'язкове українське озвучення фільмів, забезпечити фінансування (або звільнення від податків) україномовної книжки та кіно; зобов'яза-ти періодичні видання друкувати половину накладу українською; звільняти чиновників, які ігнорують державну мову, тощо. Водночас, зусилля держави повинні підтримуватися діями активних громадських організацій, яким не байдужа доля української мови та держави в цілому.

Підготувала Оксана Уретій.
"Крила України".